

ŽELEZAR

Leto IX.

Jesenice, 29. septembra 1967

Poštšina plačana v gotovini

Številka 39

Velikemu prijatelju jeseniških svobodašev ter delavcev v spomin

Le redki so, ki živijo tako bogato in polno življenje, kot ga je živel pokojni IVAN REGENT. V torek pa je ugasnilo njegovo življenje, življenje enega najstarejših revolucionarjev, ki je vse svoje življenje posvetil borbi delavskega razreda za zmago revolucije in za uresničenje velikih idej socializma. KOMUNIST v polnem pomenu besede, ČLOVEK, neizprosni BOREC za človekove pravice, TOVARIS in PRIJATELJ. Njegove tople besede so segale do srca. Njegove pobude, zamisli in ideje so bile prekaljene skozi njegovo dolgoletno revolucionarno delo in oplemenitene s prakso, s terenom, z ljudmi — soborci in sodelavci, med katere je zelo rad zahajal.

Bil je tudi velik prijatelj jeseniških in javorniških svobodašev in delavcev. Kot organizator in vodja ljudsko prosvetnega življenja v Sloveniji je zelo rad prihajal na delovne sestanke in konference svobodašev na Jesenice in Javornik, od koder je tudi sam črpal številne zamisli in ideje za usmerjanje ljudsko prosvetnega življenja in dela v Sloveniji.

Sam pa je s svojimi neizčrpni izkušnjami in prepričevalno besedo mnogo vplival na razvoj povojnega ljudsko prosvetnega življenja in dela v našem kraju. Bil nam je PRIJATELJ, UCITELJ, SVETOVALEC in NAVDIHOVALEC!

SLAVA NJEGOVEMU SPOMINU!

Informacija združenja jugoslovanskih železarn o poslovanju v času januar - julij

(3. nadaljevanje in konec)

Če primerjamo pokazatelje, navedene v zadnji številki Železarja, je povsem vidno, da je treba vzroke za neugodno gibanje neto produkta v največjem delu iskati v zunanjih faktorjih in to še pred letom 1967. Znano je namreč, da so odnosi cen, postavljeni po reformi, za dejavnost črne metalurgije zelo neugodni, ker so cene vseh vrst uslug in mnogih reprodukcijskih materialov in še posebno tistih iz uvoza, ki jih uporablja črna metalurgija, v občutno večjem porastu od povečanih cen proizvodov črne metalurgije.

Po omenjenih podatkih lahko zaključimo, da črna metalurgija ne daje tistih rezultatov, katere smo pričakovali, ker se ne ustvarjajo taki pogoji gospodarjenja, ki bi metalurgiji občutneje izboljšali ekonomski položaj kljub temu, da proizvajalci z lastnimi silami obvladujejo mnoge težave.

Kot poseben problem iz-

amortizacija
skladi podjetij
skupaj:
udeležba (%) v
skupnem dohodku

padajo težave, ki se nanašajo na vprašanje financiranja modernizacije in rekonstrukcije obstoječih kapacitet, kot sploh vprašanje možnosti nadaljnega financiranja razvoja črne metalurgije. To bi lahko ilustrirali s podatki o gibanju amortizacije in skladov podjetij iz razdelitve skupnega dohodka v zadnjih treh letih:

milijonov N din	indeks		
1964	1965	1966	1966 1964
166	161	227	137
151	205	203	134
317	367	430	136
11,1	11,1	10,0	

Povečanje zgoraj navedenih sredstev od skupaj 36 % za dve leti je nastalo v okviru povečanega skupnega dohodka za 50 %, ki spet zajema tako povečanje fizičnega obsega realizacije, kot povečanje predpisanih prodajnih cen proizvodov črne metalurgije (za okrog 37 %). Ti podatki kažejo, da do sedaj niso ustvarjeni zadovoljivi pogoji gospodarjenja v odnosu na pogoje pred reformo.

Rezultati poslovanja pa bi bili še bolj neugodni, če se proizvajalci jeklarske industrije v vsem preteklem obdobju ne bi med seboj povezovali in skupno nastopali pri obvladovanju težav. Poslovno sodelovanje med podjetji črne metalurgije, ki se že več kot 16 let razvija v okviru ZJZ, se stalno širi in izpopolnjuje.

(nadaljevanje na 2. strani)

Ali nočemo ali ne moremo ali ne znamo?

V nadaljevanju naših razgovorov smo v zvezi z načeto problematiko v 37. in 38. številki Železarja prosili za razgovor obratovodja valjarne Bela inž. JANKA PERNETA. Tako kot smo že v predhodnih sestavkih napisali, je naš namen v razgovorih z vodilnimi strokovnimi delavci Železarn izluščiti odgovor na naslovno vprašanje. Sedanje tržne razmere zahtevajo zelo hitro in učinkovito prilagajanje naše proizvodnje zahtevam naročnikov. Zmanjšanje investicij v jugoslovanskem prostoru, pomanjkanje obratnih sredstev oz. dinarskega kritja, liberalizacija uvoza, dokajšnja nejasnost v predelovalni industriji idr. postavljajo pred naš delovni kolektiv zelo zahtevne naloge. Začeti razgovori naj na eni strani pomagajo odkrivati naše lastne, subjektivne napake, na drugi strani pa prispevajo k bolj intenzivnemu, bolj strokovnemu in analitičnemu reševanju sedanjih in razvojnih nalog Železarn.

VPRAŠANJE: V poprežnem razgovoru z obratovodjem valjarne 2400 inž. Urbarjem smo ugotovili enega od vzrokov za neizpolnjevanje dobavnih rokov kupcem v nedobavljenih slabih oz. vložku iz vašega obrata. Ali bi nam lahko povedali vzroke za to?

ODGOVOR: Ugotovitev, da valjarna Bela ni dobavila valjarni 2400 slabov v naročenem roku, drži, čeprav mislim, da ni nič lažjega kot izgovarjati se na predhodne obrate. Vzrokov za to, da niso bili dobavljeni, je več, mislim pa, da je eden najpomembnejših ta, da vsi, ki sodelujemo v tehnološkem procesu, še nismo povsem spoznali, da moramo naročila v sedanji situaciji tako v kvalitetnem, kot količinskem pogledu redno dobavljati poznejšemu obratu!

Samo na posameznih primerih je težko ugotoviti pravi vzrok za nedobavljen vložek, pogledati bi morali, kakšen procent od celotne dobavljene količine predstavlja nedobavljeni del. V sami valjarni Bela ni objektivnega vzroka, da ne bi mogli naročeni vložek pravočasno dobaviti, oziroma to se lahko zgodi le poredko (večji zastoji).

Rešitev teh vprašanj je v tem, da bi se morali vsi držati dobavnih uokov, tako proizvajalni obrati drug do drugega, kot odgovorne službe!

VPRAŠANJE: Kaj menite, da bi morali v tem, za železarsko izredno kritičnem času, ob že itak omejenih naročilih narediti, da bi naročila

(nadaljevanje na 3. strani)

Ugledni gostje v Železarni

V ponedeljek, 25. septembra, je bila na obisku v Železarni skupina poslancev zvezne in republiške skupščine. Skupino so sestavljali predsednik socialno zdravstvenega zbora zvezne skupščine, predsednica odbora za delo zveznega zbora zvezne skupščine, predsednik socialno zdravstvenega zbora republiške skupščine Slovenije in sekretar socialno zdravstvenega zbora zvezne skupščine. Skupino poslancev je ob prihodu v Železarno sprejel direktor Železarn tov. inž. Matevž Hafner.

Po sprejemu pri direktorju so poslanci imeli razgovor s predstavniki Železarn, ki so jo zastopali:

Franc Medja — predsednik upravnega odbora,

Srečko Mlinarič — predsednik tovarniškega odbora sindikata,

inž. Alojz Pohar — direktor kadrovskega sektorja,

dr. Milan Čeh — direktor obratne ambulante,

dr. Aleksander Rjezancev, Tine Zen in

Dante Jasnič.

Razgovori so se nanašali na probleme s področja socialnega zavarovanja, s posebnim poudarkom na probleme zdravstvenega varstva. Poslanci so se zanimali, kako imamo v Železarni urejeno varstvo pri delu, kateri problemi se tu pojavljajo, kakš-

no vlogo ima obratna ambulanta, kako le-ta s svojim preventivnim delovanjem prispeva k odpravljanju problemov na področju varstva pri delu, zlasti pa na področju zdravstvenega varstva zaposlenih. Na kakšen način in v kolikšni meri obratna ambulanta sodeluje pri sprejemanju notranje zakonodaje, ki ureja pravice in dolžnosti proizvajalcev — zavarovancev iz zdravstvenega varstva. Oblike sodelovanja obratne ambulante s službo za varstvo pri delu v Železarni, problematiko ostalih delavcev, njihove prekvalifikacije in zaposlovanje.

Govorili so tudi o strukturi zaposlenih in gibanju bolovanja, programiranju in finansiranju preventivnih akcij (nadaljevanje na 3. strani)

Izvoz Železarne včeraj, danes in jutri

Če se danes vprašamo, zakaj izvažamo, se odgovor glasi bistveno drugače, kakor še v bližnji preteklosti.

Pred približno petnajstimi leti smo napravili prve korake na tem področju z izvozom železnih izdelkov. Takratni sistem močnega stimuliranja izvoza (iztržili smo bistveno več kakor pri prodaji doma) se je postopoma umaknil drugim, bolj ali manj administrativnim metodam pospeševanja izvoza. Nekaj let smo bili z odloki zveznih državnih organov zadolženi za izvoz določenih količin in določenega asortimenta naših proizvodov. Te zadolžitve so se postopoma spremenile v vrednostne zadolžitve po vrstah valut. Lansko in predlansko leto smo lahko dobili potrebna devizna sredstva za uvoz pod pogojem, da smo izvršili izvozno zadolžitve.

Vse to se je godilo v času, ko smo z lahkoto prodali doma vse, kar smo proizvedli, razen občasnih strukturalnih viškov (žičniki, bodeča žica). Zaradi tega je bil bolj ali manj splošen odnos do izvoza v železarni odklonilen. Vedno znova so našle plodna tla razprave o velikih izgubah pri izvozu. Takrat so posamezniki morda bolj čutili, kakor pa verjeli, da bomo doživeli čas, ko se bomo sami, radi ali ne, odločali za izvoz.

V pogojih močnejšega delovanja tokov gospodarske reforme, ki se zdijo še posebno nam v črni metalurgiji preveč brezobzirni, s preveč krutimi posledicami, pa odgovorjamo na uvodno vprašanje z novim, doslej za nas neznanim vprašanjem: »Kako zaposliti proizvodne zmogljivosti, kje dobiti naročila?« Torej imamo že tudi odgovor: »Čim več prodati, tedaj tudi izvoziti.«

Danes čutimo pomen izvoza v preteklih letih. Bolj ali manj poznamo tuja tržišča. Mnogi kupci daleč po svetu poznajo naše proizvode. Spoznali smo pogoje zahtevnejših in razvijenih kupcev, ki so nas prisilili k treznejši presoji naših napak. Kar čez noč moramo koristno uporabiti te izkušnje v odnosu do domačih kupcev.

Pri taki presoji nam ni treba biti žal te prehojene poti, le intenzivneje moramo upoštevati pridobljene izkušnje.

Naš izvoz se je gibal med 5 in 8 % od celotne prodaje. Bistveno več bi res težko izvažali, saj moramo računati z manjšim dohodkom (menim, da je boljše opustiti kategorijo »izguba«).

V teh novih pogojih gospodarjenja smo se zatekli tudi k ugotavljanju mejnih stroškov. Izračuni namreč kažejo finančne učinke pri boljši ali slabši zaposlitvi proizvodnih zmogljivosti. Najdražje je, če stojimo, če se kolesje ne vrti.

Zaradi tega bi bilo prav, če bi imeli celo več naročil za izvoz. Pri tem delu pa zadevamo seveda na vrsto težav, ki so včasih komaj premagljive. Jeklarska industrija v zapadnem svetu preživlja velike težave. Manjša podjetja propadajo. Ze tako velike železarske družbe se združujejo. Ustanavljajo skupne prodajne organizacije (v Zah. Nemčiji so le štiri za 30–35 milijonov ton jekla).

Pri nas se o takih gibanjih komaj upamo resneje pogovarjati, čeprav bi bili nujni že konkretni ukrepi.

V takih pogojih je konkurenca huda in to se tudi pozna v vzhodnih državah, ki s težavo prodajajo vedno večje količine jekla, planiranega za izvoz, na Zapad.

Iz istih razlogov moramo poleg že tako nizkih cen premoščati tudi zaščito pred uvozom v vseh deželah. V Zapadni Nemčiji pomeni npr. čista zaščita 17 % (9 % carina, 8 % izravnavni davek) in še okrog 6 % za trgovske rabate, ki jih daje domača industrija trgovcem. Poleg tega moramo biti še primerno cenejši, da smo zanimivi za razvijenega nemškega kupca.

Približno enako stanje je tudi v drugih deželah. Na Bližnjem in Daljnem Vzhodu se srečujemo s konkurenco za vsako ceno (predvsem z Japonci, Kitajci in z dobavitelji iz držav SEV). V takih razmerah na tujih tržiščih in pri naših relativno visokih proizvodnih cenah pokrivamo le-te pri izvozu 63–80 %. Zaradi tega iščemo poleg rednega izvoza tudi razne vezane posle, menjave itd., ki dajo včasih boljši finančni uspeh, kakor redni izvoz. Pri močno sproščenem uvozu valjanih proizvodov so tudi take kombinacije zelo omejene.

V osmih mesecih letos smo zaključili za izvoz 27.284 ton v vrednosti 3.451.000 dolarjev, izvozili pa smo 18.770 ton za 2.300.000 dolarjev. Od tega smo izvozili za konvertibilne devize za 1.420.000 dolarjev, v države SEV redni izvoz za 461.000 dolarjev, v menjavi pa za 216.000 dolarjev in v področja ostalega klirunga za 294.000 dolarjev.

Izvažali smo profilno jeklo, vlečeno jeklo, pocinkano in dinamo pločevino, debelo in srednjo pločevino, žico, žičnike, elektrode in bodečo žico. Trudimo se zelo, da bi dobili naročila za hladno valjane trakove, kar pa ne bo tako lahko, ker doslej tega proizvoda nikoli nismo nudili za izvoz. Izvažali smo v naslednje države: Zahodna Nemčija, Italija, ZDA, Poljska, ZSSR, Madžarska, Burma, Iran, Jordan, Ciper, Kuba, Romunija, Kolumbija, Kuwait, Saudova Arabija, Liban, Brazilija.

Iz pregleda izvoza v osmih mesecih je razvidno, da je glavni del izvoza usmerjen za konvertibilne devize. To so devize, ki so zamenljive za vsako tujo valuto in jih lahko smatramo kot plačilno sredstvo povsod v svetu (dolar, francoski frank, nemške marke, švedske krone, belgijski frank, angleški funt itd.). Klirinška devizna sredstva so ona, ki se knjižijo na računu dveh držav, ki vršijo medsebojno menjavo blaga in je za to evidentirano devizo mogoče kupiti določeno blago samo v dotični državi.

Zaradi tega je tudi razumljivo, da je naš izvoz osredotočen na tako imenovano konvertibilno področje.

Še naprej se bomo morali resno truditi, da bomo povečali izvoz s ciljem čim bolj smotrnega zaposlovanja razpoložljivih proizvodnih zmogljivosti.

Zvone Tržan

Informacija združenja jugoslovanskih železarn o poslovanju v času januar - julij

(nadaljevanje s 1. strani)
Kljub ugodnim rezultatom v pogledu posameznih sodelovanj, proizvajalci še naprej razširjajo medsebojno sodelovanje in dogovarjanje, ki se predvsem nanaša na vprašanje specializacije proizvodnje, kot na vprašanje nadaljnje razvoja črne metalurgije.

Nerešeno vprašanje izvora stalnih obratnih sredstev, kakor tudi težave okrog plačevanja dolgov, so pripeljale v letu 1957 podjetja črne metalurgije v stanje visoke stopnje nelikvidnosti. Leta se vidi v stalni blokadi računov gospodarskih organizacij in je nemogoče, da v izplačilnih rokih izpolnjujejo obveze svojim dobaviteljem.

Pri iskanju rešitev problema nelikvidnosti so združena podjetja črne metalurgije predlagala izvajanje klirunga v vsem gospodarstvu, ker kliring znotraj črne metalurgije in gnostistov, ki ga izvajajo sama podjetja, ni v stanju, da reši problem v celoti. Iz tega razloga so se podjetja začela skupno vključevati v banke in koristiti skupne kredite, razmišlja se tudi o možnosti oblikovanja konzorcija bank, s

čemer bi lahko koncentrirali finančna sredstva.

Po vseh do sedaj navedenih značilnostih, ki spremljajo črno metalurgijo predvsem v prvem polletju letošnjega leta, lahko zaključimo, da v letu 1967 kljub posebnim prizadevanjem podjetij ne moremo pričakovati zadovoljivih rezultatov. Eden glavnih vzrokov je v tem, ker so podjetja prisiljena zmanjšati obseg proizvodnje zaradi težav pri plasmaju svojih proizvodov na domačem tržišču in zaradi pretiranega ter neorganiziranega uvoza jekla, pri čemer so uvozne cene jekla izredno nizke — depresirane. Prav gotovo vse to negativno vpliva na poslovanje podjetij.

Po grobi oceni se v letu 1967 ne bo ustvaril s planom predvideni skupni dohodek, kakor tudi ne neto produkt, niti ne vrednost, ki je bila ustvarjena v letu 1966. Čeprav ima taka groba ocena značaj orientacije, vseeno kaže na zelo težek položaj črne metalurgije, ker moramo računati na občutno zmanjšanje skladov podjetij v odvisnosti od večjega ali manjšega zmanjševanja od-

vajanja sredstev za osebne dohodke. V okviru take globalne ocene črne metalurgije v celoti, bodo nekatera podjetja zaključila letošnje leto z izgubo, oziroma ne bodo mogla pokriti osebnih dohodkov iz ustvarjenega dohodka.

V zvezi z iznešenimi problemi za uspešno reševanje nekaterih osnovnih težav v poslovanju črne metalurgije združenje predlaga sprejetje naslednjih mer in ukrepov:

1. Pri uvozu proizvodov črne metalurgije se predlaga, da se uvede režim blagovnega kontingenta (RK) za vse proizvode, ali delno za posamezne proizvode.

2. Pri uvozu starega železa in belega surovega železa kot ene od osnovnih surovin za proizvodnjo črne metalurgije se predlaga izmenjava obstoječega režima (GDK) in uvrstitev pod režim blagovnega kontingentiranja (RK).

3. Predlaga se odrejanje asortimenta blagovnih list, kar bi za leto 1968 delala posebna komisija za jeklo, kot organ zvezne gospodarske zbornice. Državna delegacija bo morala brezpogojno zagotoviti v glavnih listih

ustrezne specifikacije po običajni nomenklaturi za prejšnja leta.

4. Čeprav je ugotovljeno, da je carinska zaščita v Jugoslaviji za proizvode črne metalurgije nizka in nižja od inozemske, toda glede na članstvo v GAT, ne bi bilo potrebno iti na večjo carinsko zaščito podobno kot v nerazvitih deželah, temveč bi pri uvozu morali uvesti dopolnilne zaščitne takse, oziroma davek, na način, ki je že izveden v industrijsko razvitih deželah.

5. Pri uvozu jekla iz IE držav, razen kreditnih olajšav, kot je to terminska prodaja deviz, se dajejo potrošnikom posebne carinske ugodnosti in se predlaga njihova ukinitve.

6. Zaradi odpravljanja posledic dezorganiziranega uvoza jekla je potrebno, da zvezna gospodarska zbornica v okviru svojih organov zagotovi organiziran nastop uvoznikov potom odrejenih koordinatorjev, kar bo ublažilo delovanje centraliziranih izvoznikov v zamejstvu.

7. Problem nelikvidnosti, ki je v zadnjem času še posebej težak, bi lahko v neki meri s pomočjo narodne banke in pristojnih državnih in zborničnih organov z akcijo uveljavljanja »splošnega klirunga« rešili.

8. Predlaga se oblikovanje konzorcija bank, ker črna metalurgija, kot bazična industrija, zahteva angažiranje večjih finančnih sredstev, ki se ne morejo zagotoviti brez koncentracije istih.

9. Predlaga se uvedba mehanizma, s katerim se bo omogočil odkup deviz za uvoz jekla, kolikor uvozniki svoje dolgove, ki izvirajo iz nabavljenega blaga od železarn, predhodno ne poravnajo. To naj se v prvi vrsti nanaša na trgovska podjetja, kot tudi na ostale potrošnike.

Potrebno bi bilo s posebnim predpisom bankam omogočiti, da ob prodaji deviz zahtevajo bruto bilanco podjetja po stanju v preteklem mesecu.

Zgornji predlogi se nanašajo na nekatere mere, katere bi morale biti sprejete od državnih in ostalih pristojnih organov. Medtem podjetja črne metalurgije s svoje strani v cilju izboljšanja pogojev in rezultatov poslovanja izvajajo tudi številne interne mere, na primer vsklajevanje proizvodnje, nekatere vidike skupnega financiranja, skupno oskrbovanje z osnovnimi surovinami, posebno iz uvoza in drugo.

(Povzetki iz Informacije ZIJ)

Ali nočemo ali ne moremo ali ne znamo?

(nadaljevanje s 1. strani)

tako v količinskem in kvalitetskem pogledu, tako navznoter, kot navzven v dogovorjenih rokih izvrševali?

ODGOVOR: Največja odgovornost in tudi možnost za izpolnjevanje pogodbenih obveznosti leži na finalnih proizvodnih obratih. Le-ti imajo največ možnosti, da eventualno zakasnitev predhodnih obratov, s forsiranjem posameznih naročil, uspejo uresničiti dogovorjeni dobavni rok. Vendar pa naj bi bile tudi ostale službe, kot priprava dela in prodajni oddelek, v enaki meri odgovorne za pravočasno izvrševanje postavljenih nalog.

Tudi valjarna Bela je delno finalni proizvodni obrat in moram poudariti, da do sedaj nimamo večjih zaostankov ali nedobavljenih naročil (razen 2 mm pločevine v valjarni trakov, za kar pa je objektivni vzrok). Dosegli nam je še vedno uspelo, kljub nepravčasni dobavi vložka, še ujeti rok dogovorjene odpreme. Če je povezava med obratno pripravo dela, prodajnim oddelkom in prek nje s kupci ter obratovodstvom dovolj tesna in če se dnevno obravnava problematika naročil, si skoraj ne morem misliti, da ne bi bilo mogoče v večini primerov zadovoljiti kupca.

Celotna problematika, ki jo načenjate v teh razgovorih, pa je v glavnem odvisna od odnosa do dela tako posameznikov, kot posameznih grup ali celotnega kolektiva. Mogoče v nekaterih obratih dosedanja organizacija dela ne ustreza in ne dovoljuje hitrega reševanja proizvodnje, oziroma prilagajanju sedanjim tržnim razmeram in

Železarski globus

ZDA — V železarni Shelton, ki pripada drugi največji železarski družbi v ZDA Bethlehem Steel Co., bodo zgradili namesto obstoječih SM peči tri električne peči z zmogljivostjo po 150 ton. V ta namen bodo porabili 12 milijonov dolarjev investicijskih sredstev. Zanimivo je, da je bil eden izmed razlogov za odločitev o gradnji teh peči tudi ta, da bodo s temi pečmi manj zapraskali ozračje kot z obstoječimi SM pečmi. Vse tri peči bodo namreč opremljene z najmodernejšimi čistilnimi napravami za čiščenje dimnih plinov. S tem bo ozračje v okolici železarne neprimerno bolj čisto kot je bilo do zdaj.

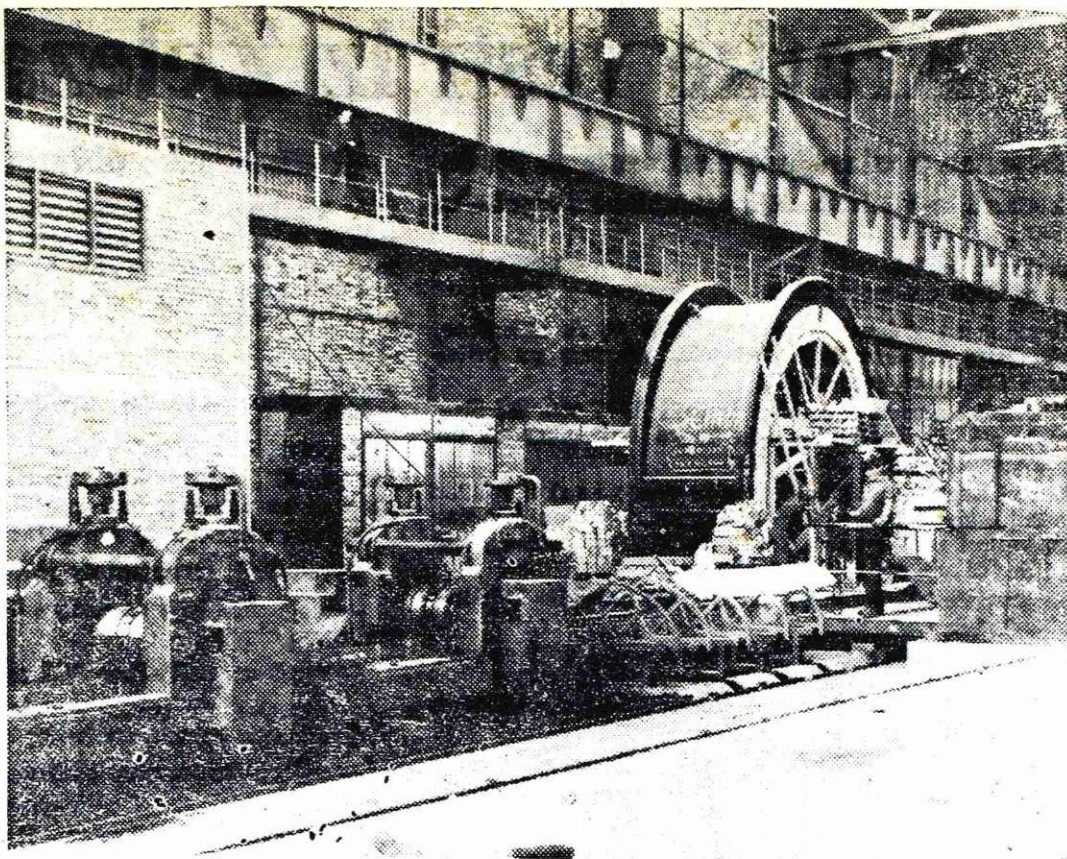
kratkim dobavnim rokom.

Morda smo v sedanjem razvoju premalo računali s prehodom na tržno proizvodnjo, z zakonom, ponudbe in povpraševanja, s kratkimi dobavnimi roki, ki jih zahteva kupec, z manjšimi naročenimi količinami in končno tudi z notranjimi tehnološkimi spremembami, med katere sodi tudi vključitev novih valjarn v tehnološki proces.

VPRAŠANJE: Kaj bi nam lahko rekli oziroma odgovorili na naslovno vprašanje?

ODGOVOR: Mogoče v posameznih obratih nočejo, mogoče kje tudi ne morejo. Kar se valjarne Bela tiče, smo prepričani, da hočemo in tudi znamo. Če pa kaj še ne moremo, oziroma ne znamo, se bomo trudili, da bomo tudi to v čim krajšem času osvojili v interesu čim boljših proizvodnih rezultatov.

Jova

V novi valjarni žice testirajo progo Ø 450

Spodbudne nagrade devetim avtorjem

Kljub temu, da v letošnjem letu iznajditelji, novatorji in racionalizatorji skupaj z avtorji malih, toda koristnih obratnih tehniških izboljšav niso pokazali toliko prizadevnosti in delovnega ter ustvarjalnega poleta kot v preteklih letih, so prijavili in izvedli 35 zelo dobrih in odličnih izboljšav. Izvedenih predlogov je sicer manj, toda po kvaliteti in vsebini so letos izvedeni izboljševalni predlogi mnogo boljši od onih iz preteklih let.

Komisija za oceno izboljševalnih predlogov je na zadnji seji temeljito in objektivno obravnavala in pozitivno ocenila devet v zadnjem času izvedenih in v oceno predloženih izboljševalnih predlogov. Prizadevnim ter uspešnim avtorjem je priznala na osnovi koristi in prihrankov prav tako devet stimulativnih nagrad in odškodnin v skupni višini 4.200 N dinarjev, kar je prav gotovo lepo in visoko priznanje prizadevnemu delu iznajditeljev, novatorjev, racionalizatorjev in avtorjev malih obratnih izboljšav.

Člani ocenjevalne komisije DS so prepričani, da bodo te stimulativne nagrade in odškodnine, ki so bile to pot priznane in izplačane, spodbudno vplivale na avtorje in tudi na ostale člane kolektiva.

Na zadnji seji so bili pozitivno ocenjeni izboljševalni predlogi naslednjih avtorjev tehniških izboljšav:

Delovodji strojnega vzdrževanja tov. KARLU KOBLARJU in strojnemu ključavničarju BOŽOTU AZMANU je bila priznana najvišja nagrada in odškodnina v višini 700 N dinarjev za izboljševalni predlog št. 1780: USPEŠNO POPRAVILO LITOSTROJSKIH VISOKOTLAČNIH ČRPALK na Dorovih čistilcih, na katerih so bili pred izboljšavo pogostni kvari, ki

so povzročali stalne zastoje.

Tehnična izboljšava št. 1777 od avtorjev strugarja TONETA INTIHARJA in orodnega ključavničarja TONETA KUNČICA iz delavnice tehničar, je bila pozitivno ocenjena. Avtorjema je bila priznana in izplačana spodbudna nagrada v višini 600 N dinarjev za odlično, doma izdelane GORILCE ZA FLEM PIŠTOLO, katere smo morali do sedaj za drage devizne dinarje z dolgi dobavnimi roki nabavljati v inozemstvu. Doma izdelane šobe za flam pištole so v vsakem pogledu mnogo kvalitetnejše in cenejše od uvoženih.

Enako visoko spodbudno odškodnino je prejel tudi delovodja vzdrževanja v predlovalnih obratih tov. FRANC CERKOVNIK za tehnično izboljšavo št. 1772, ki predstavlja doma izdelane GRAFITNE LEŽAJE IZ ODPADNIH GRAFITNIH ELEKTROD za vodilne valje na progi za polno pocinkanje žice. Izboljšava vsekakor predstavlja zelo koristno in ceneno novost in avtor zasluži enkratno odškodnino v višini 600 N din.

Petstopenjdeset N dinarjev sta prejela za svojo tehnično izboljšavo št. 1776 referenta strojnih delavnic tov. JOZA ZUPAN in IVAN BUCEK za nov ekonomičen in kvaliteten način IZDELAVE DETELJIC ZA VALJE v hladni valjarni.

ALOJZU SUSTERŠIČU, orodnemu ključavničarju iz strojnih delavnic, je bila priznana in izplačana enkratna nagrada za izboljševalni predlog št. 1774, pomembna IZBOLJŠAVA PRI IZDELAVI KALUPOV ZA PAUKER STISKALNICO v šamotarni.

JOŽETU KASTELIČU in VALENTINU REPINCU iz valjarne Bela je bila priznana enkratna pavšalna odškodnina za izboljševalni predlog št. 1775, CENEJŠI VARNOSTNI ČEPI NA DUO VALJIH v valjarni trakov. Avtorja sta vsekakor upravičena do enkratne skupne, pavšalne in spodbudne odškodnine v višini 400 N dinarjev.

Prav tako nagrado v višini 400 N dinarjev je prejel za svojo izboljšavo št. 1778 tudi strugar tov. VLADIMIR LIKOVIČ iz strojnih delavnic, ki je izdelal več UNIVERZALNIH AVTOMATSKIH GLAV za pristrževanje svornikov za švedske dovodke, ki se uporabljajo v valjarni žice in javorniških valjarnah. Nova priprava je bila izdelana na iniciativo avtorja in se odlično obnese. Izkazuje prihranke na času izdelave številnih svornikov in tudi kvaliteta je mnogo boljša.

ZDRAVKO NOČ, obratni električar z Javornika, je prejel za svojo izboljšavo št. 1773, PREDELAVA STIČNIH KONTAKTOV ZA DALJINSKA STIKALA, enkratno odškodnino v višini 300 N dinarjev. Novi kontakti predstavljajo izvirno izvedbo, ki za 100 % podaljšuje njihovo življenjsko dobo, zato je odškodnina upravičena.

Minimalna odškodnina je bila v višini 200 N dinarjev

izplačana tudi avtorjema tehnične izboljšave št. 1779 JOŽETU MARKELNU in ALOJZU KRIVICU, pleskarjema z gradbenega vzdrževanja, za lažje, cenejše in hitrejše pleskanje večjega števila mrež s pomakanjem v banjo.

Vsem številnim avtorjem uspešno in koristno izvedenih tehničnih izboljšav se zahvalujemo za njihov delovni in ustvarjalni polet, ki prinaša našemu kolektivu velike koristi in lepe prihranke. Vsem iskreno čestitamo!

Zuro

Ugledni gostje v Železarni

(nadaljevanje s 1. strani)

zdravstvenega varstva v Železarni ter o problematiki invalidov dela, njihova prekvalifikacija in zaposlovanje ter gibanje poškodb pri delu.

Poslanec je zanimalo, kako smo v Železarni uresničili ukrepe, ki jih je sprejela zvezna skupščina v decembru preteklega leta. Ti ukrepi so se nanašali predvsem na pravice zavarovancev do nadomestila osebnega dohodka za čas bolovanja in na soudeležbo zavarovancev pri kritju stroškov zdravstvenih uslug.

Predstavniki Železarne so seznanili poslance z nekaterimi odprtimi problemi s področja delovnih razmerij, varstva pri delu in socialnega zavarovanja, ki izhajajo iz obstoječe zakonodaje in ki bi morala doživeti določene spremembe, ki jih terjajo novi pogoji gospodarjenja, ki so nastali kot rezultat delovanja družbene in gospodarske reforme.

D. J.

Kratke vesti iz Železarne

Žebljarna proizvaja v prvi vrsti za izvoz

Žebljarna bo v 4. tromesečju preskrbljena z naročili za žičnike:

za izvoz v ZDA	1.360 ton
za prodajo na dom. tržišču	530 ton

Pogodbe za dobavo žičnikov v ZDA so že sklenjene, specifikacije so deloma že prispele, nekatere pa pričakujemo do konca septembra.

V osmih mesecih t.l. smo izvozili 3.714 ton žičnikov v vrednosti US \$ 428.300.—, do konca septembra pa bo pripravljeno za izvoz še 376 ton.

Glavni kupci naših žičnikov so še vedno gosisti v ZDA; že sedaj nam je tamkaj uspelo zaključiti 300 ton žičnikov z dobavnimi roki v teku I. tromesečja 1968, plasman nadaljnjih 900 ton pa je zagotovljen.

Za domače tržišče je žebljarna letos dobavila 1.680 ton žičnikov vseh vrst.

Pocinkane bodeče žice smo letos izvozili 1435 ton na Kubo, v Brazilijo in Iran v skupni vrednosti \$ 220.000. koncem meseca septembra pa bodo na Reki vkrcali 300 ton te žice na ladjo za Kubo.

Žebljarna mora dobaviti v oktobru še 300 ton bodeče žice za izvoz v Brazilijo, zunanjetrgovinski oddelek pa mora preskrbeti naročila iz inozemstva za vsaj še 300 ton, katera bi zagotovila nemoteno proizvodnjo do konca leta.

Proizvodnja elektrod normalno poteka

Na obratovodstvu elektrodnega oddelka so nam povedali, da proizvodnja elektrod v septembru normalno poteka. Zaradi izredno kratkega roka za odpremo 200 ton elektrod v Romunijo pa bodo imeli verjetno nekaj težav. Upajo pa, da bodo zadevo uredili skupaj z oddelkom za izvoz.

Rezalne stroje so premestili v halo cevarne

S premeščanjem rezalnih strojev v halo cevarne so začeli kmalu potem, ko sta oba nova rezalna stroja Wafios začela poskusno obratovati. Doslej so premestili že vse rezalne stroje, raze nenega. Ob premeščanju rezalnih strojev so opravili tudi ustrezno popravilo. Prav tako so premestili v halo cevarne tudi čistilnico elektrodne žice.

V valjarni 1300 še vedno primanjkuje delavcev

Razumljivo je, da bodo zaradi skrajšanega delovnega časa imeli v valjarni 1300 na Javorniku manjšo proizvodnjo. O pomanjkanju delavcev v tej delovni enoti smo že večkrat pisali. Osem novih delavcev so dobili v septembru, vrnili so se namreč iz JLA, sedem delavcev pa iz HVŽ. Zaposlili so jih v adjustaži ter pocinkovalnici.

Zaradi pomanjkanja delavcev v pocinkovalnici delajo še vedno na dve izmeni in tudi naročil imajo samo za sproti.

11. seja UO Železarne

Predsednik UO Železarne je za četrtek, 28.9. sklical 11. redno sejo. Dnevni red je obsegal šest točk. Najprej so pregledali sklepe prejšnje seje, nato je sledila informacija delovne grupe za analitično oceno, potem poročilo o znižanju zalog R3, R5 ter analiza gradbenega vzdrževanja za prvo polletje 1967. Ob koncu seje so obravnavali še poročilo direktorja Železarne o razgovorih v Beogradu. Obširneje o seji bomo poročali v prihodnji številki.

Doslej le ena pripomba na ukrepe GEŽ

O ukrepih GEŽ je UO Železarne razpravljala na svoji seji 30. avgusta. Takrat je predlog ukrepov UO tudi potrdil in smo jih objavili tudi v Železaru. Žal pa je v kolektivu bilo doslej za predlagane ukrepe premalo zanimanja in je UO doslej v zvezi s tem prejel le eno samo pripombo.

Prodaja izdelkov v septembru

Do vključno petka, 23. septembra smo odpremili 12.481 t izdelkov v vrednosti 2.282.800.000 S din. To je fakturirana dosežena vrednost z dne 22.9.1967. Iz podatkov je razvidno, da smo odpremili do 23.9. približno polovico izdelkov, ki bi jih morali odpremiti do konca septembra po predvidenem planu.

Štiriizmensko obratovanje na plavžu

V DE Plavž so s 1. septembrom začeli delati na štiri izmene v rudarni, na aglomeraciji ter apnenici. S 1. oktobrom pa preidejo verjetno na štiriizmensko obratovanje plavži, pražilne peči s skladiščem koksa ter prva faza nove aglomeracije.

-or

Seja komisije za zadeve borcev pri DSŽ

V petek, 22. septembra je bila seja komisije za zadeve borcev, ki jo je sklical občinski odbor Združenja ZB. Seje so se udeležili tudi predstavniki družbenih organizacij ter narodni heroj Anton Dežman-Tonček.

Obravnavali so naslednja vprašanja:

— vloga komisije za zadeve borcev pri DSŽ glede na reformne ukrepe;

— rezultati zaključkov VII. plenuma CK ZKS;

— zaposlovanje borcev v Železarni ter o njihovi vlogi v družbenem samoupravljanju;

— naloge kadrovske službe v Železarni v zadevah borcev.

Seja je bila zelo živahna. Razpravljali so o tem, da bi Železarna z nekim humanim odnosom reševala probleme oziroma vprašanja borcev, zaposlenih v Železarni. Med razpravo so ugotovili, da se podobni problemi pojavljajo tudi v nekaterih drugih delovnih organizacijah, vendar ne v takem obsegu kot v Železarni, kjer je zaposlenih 2567 članov ZZB NOV. Menili so, da ne bi bilo prav, če bi ob morebitnem odpuščanju delavcev upoštevali tudi deset borcev NOV, ki so v Železarni pogodbeno zaposleni.

MI

Nabavili bomo ponjave, da se pločevina ne bo zmočila

Od valjarne trakov na Beli prevažamo pločevino v dokončno obdelavo na Javornik v obrat tanke pločevine. Prevoz opravljamo z našimi kamioni TAM 8500. Glede na to, da se ob slabem vremenu posamezne kvalitete pločevine ne smejo zmočiti, bodo pri oddelku cestnega transporta nabavili potrebne ponjave za pokrivanje tovora ob dežju in snegu.

Gostje iz Avstrije na obisku v domu učencev ŽIC

Na pobudo skupnosti domov SRS so bili lani na obisku v Avstriji predstavniki skupnosti domov SRS. V Avstriji so si ogledali nekatere domove učencev ter se zanimali za organizacijo dela in sploh za pogoje, v katerih živijo učenci. Gostitelji iz Avstrije letos vračajo obisk skupnosti domov SRS in so se med svojim bivanjem v Sloveniji ustavili tudi na Jesenicah, kjer so bili gostje doma učencev ŽIC.

-or

Viličarju, ki bo prinašal apno, sintermagnezit in rudo za zažilavljenje, bodo skrajšali teleskop

Doslej je bil dovoz apna, sintermagnezita in indijske rude pred peči jeklarne dokaj kompliciran. Predvidena je poenostavitev, tako da se za manipulacijo omenjenih surovin uporabi prostor in žerjav prejšnjih generatorjev. Ko bo to urejeno po že izdelanem načrtu, bodo apno in sintermagnezit dovažali v vagonih s pomično streho, iz katerih bo možno surovine razkladati z žerjavi in tudi z njimi polniti zaboje. To bo k pečem prinašal pettonski viličar. Da se bo mogel gibati na manipulacijskem prostoru pred pečmi, mu bodo v delavnici za popravilo cestnih vozil ustrezno skrajšali teleskop. Ko bo vse omenjeno urejeno, bo odpravljeno težko in nezdružljivo ročno prekladanje apna ter sintermagnezita. Poleg tega pa se bo pocenil transport, saj bo odpadlo več manipulacij in tudi dosednji prevoz s halde do generatorjev.

B.

Vijak v pecivu

V 37. številki Železarja smo objavili sicer zelo slabo sliko peciva, v katerem je bil železni vijak, s kratkim komentarjem. Namen slike in komentarja je bil dobronameren — opozoriti obrat družbene prehrane, da v kuhinjo, pekarno ali katerikoli oddelek za pripravo hrane ne sodijo taki predmeti in da tudi gospodinjski stroji in pripomočki morajo biti vedno neoporečni.

V zvezi s tem smo prejeli od upravnika družbene prehrane daljše pismo, v katerem avtorju očita anonimnost in neobjektivnost ter nepopolnost komentarja in celo izražen dvom o resničnosti oziroma možnosti montaže slike! Dvom zato, ker mu uredništvo ni povedalo ime avtorja (le-ta je v smislu zakona o tisku lahko anonimni in njegovo anonimnost mora uredništvo tudi čuvati do trenutka, ko je avtorju v sodnem postopku dokazana laž ali klevete) in zato, ker mu uredništvo po petih dneh ni moglo več pokazati peciva z vijakom (uredništvo nima posebne shrambe za take primere in je bilo po slikanju pecivo zavrženo), da bi lahko ugotovili izvor! V pismu poudarja, da taki članki ne koristijo obratu in niso dobronamerna kritika ter da jo le-ta smatra kot metanje polen pod noge obratu!

Ker avtor, niti uredništvo ni sanitarna inspekcija, niti poravnalni organ, niti strokovno usposobljen opisovati možnosti, kako je vijak lahko prišel v pecivo, se je zadovoljil z dejstvom, to je s sliko in kratkim komentarjem, ki naj bi opozoril delavce v družbeni prehrani na večjo pazljivost pri pripravi hrane.

Uredništvo

Izlet

Sindikalni odbor GEŽ je 23. t. m. organiziral dvodnevni izlet na Dolenjsko. Z Jesenic smo se z avtobusom odpeljali ob 8. uri zjutraj in se najprej ustavili v Trebnjem. Po ogledu mesta smo nadaljevali pot v Mirno, kjer smo si ogledali tovarno alkoholnih pijač DANA. Sprejel nas je in razložil razvoj tovarne komercialni direktor podjetja. Povedal nam je, da njihov obrat obstaja že trinajsto leto. Takrat je bila proizvodnja okoli 26 milijonov dinarjev, sedaj pa dosežejo že prek 3 milijarde bruto produkta. Za svoje kvalitetne izdelke so dobili že šest zlatih, več srebrnih

uvoz nekatere opreme samo zato, da bi bil dohodek zveznega proračuna večji. Kako naj bi se sicer drugače tolmačilo to, kar politika utrjevanja mer reforme ni kasneje dobila svojega mesta v praksi ob priliki utrjevanja carinskih stopenj.

V posameznih primerih se je celo dogodilo ravno obratno od tistega, kar je potrdila

Dopisujte v Železarja!

na zaključna na nacemni proklamacijah, ker vsaka liberalizacija carinskih stopenj istočasno prinaša ogromne težave zvezni administraciji okrog uravnoteženja bilance v zveznem proračunu, za katerega vemo, s kakšnimi težavami se bori.

Kljub temu se mora odkrito iznesti prave razloge, zaradi katerih z reformo proklamirana in utrjena politika ne more v praksi dobiti svojega »mesta pod soncem«. Ravno zaradi tega, ker se, kadar je ravno o tem beseda, ve, kdo je in zaradi česa proti liberalizaciji carine.

(TANJUG, 15. 9. 1967, štev. 63)

na Dolenjsko

in bronastih medalj. Sledil je ogled posameznih obratov, ki jih še izpopolnjujejo z novimi, še modernejšimi stroji. Sedaj so zgradili tudi nov obrat za izdelovanje naravnih oranžade. Obrat je opremljen z modernimi pečmi na afito, katerih potrošja je zelo majhna. Zanimivo je to, da s tem najnovejšim strojem izdelajo 6.000 steklenic oranžade na uro in so pri tem zaposleni samo štirje delavci. Vsaka polnjena steklenica je pregledana pod mikroskopom in je z najmanjšo okvaro izločena za odprodajo. Po končanem ogledu tovarne smo imeli v njihovem lokalu tudi kosilo. Vsi smo bili ob pristrčnem sprejmu prav zadovoljni.

Popoldne smo si ogledali

vinso klet v Malkovcih, last Hmelnika iz Novega mesta. Tam smo si privoščili dobro dolenjsko kapljico in sladkega grozdja iz njihovih vinogradov. Prespali smo v hotelu Kandija v Novem mestu. V nedeljo smo si ogledali Dolenjske toplice in Dvor. Zelo zgodovinskega pomena so razvaline plavža iz XVII. stoletja v Dvoru. V tem kraju so takrat železo oblikovali ročno na nakovalih. O tem nam govorijo stare kovačnice z ročno izdelanimi mrežami v oknih. V jami onstran Krke je nahajališče železove rude. Znanstveniki trdijo, da je tam precejšnja količina železove rude, le da se jo zaradi premajhnega procenta ne izplača pridobivati. Zanimala nas je tudi ri-

brez analize lanko trdimo, da more samo usklajeni transportni sistem nuditi gospodarski organizaciji znižanje prevoznih stroškov. V povezavi z železnico skušamo oblikovati enoten, skladno delujoč transportni sistem, ki naj v celoti zadovolji naše potrebe pri odpremi blaga tudi v cestnem prometu.

Vprašanje se lahko postavi, zakaj smo dali železnici prednost pri odpremi blaga z avtomobili in zakaj so nastale te spremembe. Ali je to le slučaj ali premišljen ukrep za tako usmeritev pri avtomobilski odpremi blaga? Vsi podatki, pa tudi dosedanje uspehi dobrega sodelovanja z železnico govorijo v korist tr-

je. Da je temu tako, navajam nekaj misli iz glasila delovne skupnosti ZZTP v Ljubljani NOVA PROGA, z dne 11. novembra 1966. »Četudi trditev, da železnica danes ni več železnica — temveč sodobno transportno podjetje, na videz zveni paradoksalno, je vendar res, da danes železnica ni več tista izpred 130 let, ki je bila vezana zgolj na železno cesto, temveč je postala sodobno transportno podjetje z novimi nalogami in prožnejšim načinom poslovanja oziroma obratovanja, pri katerem bi jo toga navezanost na dosedanje ozko delovno področje ne le občutno ovirala, temveč tudi zavirala njen nadaljnji razvoj. Spričo napredka tehnike so danes modernizacijske možnosti železnice tako široke, da v svoji dejavnosti ni več vezana le na svojo »železno cesto«, temveč lahko razširja svoje poslovanje tudi na cestno, vodno ali celo že na cevovodno omrežje, kot ji pač to poslovna politika in ekonomski račun kaže.

Ce mora danes železnica posloovati po komercialnih načelih in se uspešno uveljavljati v vse ostrejšem konkurenčnem boju z drugimi velikimi mlajšimi in bolj atraktivnimi prevoznimi sredstvi, potem ima tudi pravico, da sama odloča o tem, kje, kako in pod kakšnimi pogoji bo prevažala blago ter kaj je zanjo gospodarsko in rentabilno, dalje, na kakšen način bo pridobila kliente oziroma prevoze ter kam vse bo razširila svoje delovno področje. Tako bo tudi sama najbolje presodila, ali se ji splača voziti z »železnico«, kamioni ali celo z ladjami. Čeprav bodo takšne trditve danes morda še marsikoga pre-

lahko opravijo v režiji železnice ali v kooperaciji s cestnimi prevoznimi podjetji, kot podnajemniki, ali kot samostojnimi podjetji, vezani s pogodbo za prevoze blaga. Pri kooperaciji ima železnica manj opravka z iskanjem trga ter z manipulacijami pri pošiljkah. Po pogodbi odgovarja železnica za pošiljko od časa prevzema pošiljke do njene izročitve prejemniku. Železnica je torej odgovorna nasproti uporabnikom za ves čas prevoza. Splošno načelo pri uporabi tarif je, da se za prevoze, ki nadomeščajo železnico, uporabijo tarife za železniške prevoze.

Naša Železarna letno na zahtevo kupcev odpremi v cestnem prometu od 25.000 do 30.000 ton raznega blaga. Če vso navedeno tonažo prevzame prevoznik, s katerim ima železnica sklenjeno pogodbo, potem lahko računamo, da nam bo železnica ob koncu leta tudi priznala določen popust na prevoznih stroških. Naša naloga torej je, da čim več tovara, ki se mora prepeljati po cesti, če kupec brezpogojno zahteva prevoz po cesti ali za blago, ki se zaradi dolžine in občutljivosti ne more prepeljati po železnici ali nujne pošiljke in podobno, predamo na prevoz prevoznikom, s katerimi ima železnica sklenjene pogodbe o prevozu blaga s kamioni.

Tako imamo še velike možnosti, da čim več prihranimo pri znižanju prevoznih stroškov. Pri odpremi blaga smo tako v cestnem prometu naredili še en korak naprej v korist Železarne. Treba je le, da sprejete obveznosti nasproti železnici v celoti tudi dosledno izvajamo.

P. G.

Jože Mravlje

Janez Krušič

V strmih stenah Dolomitov

Pomladi 1967

Dežuje! Sedim doma v mali sobici in listam po Pausejevi knjigi: Sto izrednih plezarij v težki, kopni skali. Priznam avtorju, da je izbral v vseh Alpah od Chamoniških igel v Franciji pa do Raxa v Avstriji res prave gorske »sladkorčke« za alpinistične sladokusce. Vse ekstremne plezarije seveda manjkajo, saj tam na meji človeških možnosti, ko bingljaš v stopnih zankah v težkih previsih kot »salama v dimniku«, najbrže nihče več ne uživa. Opisane in ilustrirane so le zelo težke plezarije, ki zahtevajo dobrega gornika, a ne »super-ekstremista«.

Marsikaterega od navedenih »sladkorčkov« sem že okusil s prijatelji z gora. Spoznali smo Zob velikana (Dent du Geant) v Montblancu, Piz Badile v Berglu, »Geben upanja« v Piz Morteratschu (Bernina), drzni rog Cimone della Pala, »Pajčolanski raz« v Cimi della Madoni (Pala skupina), južno steno Tofane, jugozahodno steno Male Zinne, severozahodni greben Paternkofla, severovzhodni Seekofla (Karnske Alpe), zahodni raz Laserzwand v Lienških Dolomitih, Stüdlgreben v Grossglocknerju, severno steno Hochtora v Gesäuse in seveda edinega zastopnika naših Julijskih Alp, ki je našel prostor v knjigi — Hornovo smer v Jalovcu.

Koliko lepih, nepozabnih doživetij. Ko sem listal po knjigi z znanimi obrazi gora — so mi zrasle pred očmi prave gore — vse nasmejane v soncu — pozabil sem na dež in sajasto dolino.

Vstalo je novo hrepenenje po neznanih smereh in novih ciljih — ki je potešeno le z dejanji.

Avgust 1967

In spet me je vabil in izvabil pravljčni svet Dolomitov. Pred odhodom mi je mati govorila, da bi bil že čas, da se umirim — in na dopustu raje počivam. A čemu toliko počitka, za počitek je še vedno čas. Je že tako, kogar so gore privile v svoj objem, tega ne izpušijo več.

Tokrat sva za obisk Dolomitov zmenjena z mladim Omanovim Jožetom iz Martuljke. Prav tako kot njegov brat Tone stanuje skromni, preprosti fant v gorah, živi le za gore, katere obiskuje z vso svojo mladostno zagnanostjo in navdušenjem. Mahoma kot samouk je dojel vso prelest kamenitega sveta. Nič težkega ni zanj pretežko. Nehote me spominja na pokojnega prijatelja z gora — Miho Ariha. Oba brata Tone in Jože imata najlepše možnosti, da postaneta res odlična alpinista.

18. avgusta — Kanalska dolina — Tolmezzo — Ci-

molais — koča Pordenone (1200 m)

Z Jožetom sva se v Trbižu javila pri prijatelju dr. Dolharju le toliko, da smo se zmenili za večerni sestanek v koči Pordenone. Vožnjo po Kanalski dolini vse do Tolmezza sem poznal iz prejšnjih potovanj. Tu pa sva se obrnila proti jugu na stransko cesto mimo jezera Ambiesta. Prek prelaza cesto šele asfaltirajo tako, da je »prijatelj« (AMI) komaj zmogel vzpon po odseku, ki je bil dobrih dvesto metrov nasut z debelim gramozom. Obirala sva še neke ozke, zakotne ceste nad Clauzettom, dokler nisva za Maniagom prešla v skalno tesen, po kateri teče reka Cellina. Skozi osem km dolgo sotesko, podobno našemu Vintgarju, je vsekana v živo skalo lepa cesta. Draga investicija! Končno sva bila v letoviškem mestecu Cimolaisu, od koder pelje 14 km slabe gorske ceste po dolini Val Cimoliana v osrčje gorske skupine Monfalconi. Po štirih kilometrih vožnje po tem razritem kolovozu mi je avto odpovedal pokorščino. Sele z močnim doktorjevim Piquetom smo na večer zmogli kolovoz vse do melišč pod kočo Pordenone, (1200 m), kjer so nas sprejeli zelo gostoljubno. Potrebne počitke nam nato niso motili številni planinci.

19. avgust — južna stenakovanja. Nemo smo strmeli v samotnega orjaka. Ali ga bomo zmogli? Znani alpski slikar Compton ga je nazval: nelogična gora. Res je, sredi venca gora stoji velikan na planji brez vsake grebenske zveze. Čudovito delo narave!

Leta 1901 sta poizkušala vzpon na stolp Italijana Cozzi in Zanutti — le 20 me-

trov pod knožno j kapitulirala. To k sta uspela avstrijska Saar in planve našla ključ meri prečki. Dana ima le več težjih meri v severni in zahotoda klasične smer stopnikov po origini bi ne dosega nober je vzpon predstavljmejo človeških zm še danes pa velja težko (IV) plezarij gih dolomitih oc

Ko je sonce vzhodno ostane C smo začeli splezo. vem težkem vrvm žaju smo se znebili juga skalnega kolo: ni prehodi po polici nih in zajedaj so lu privedli na zelo ljeni Cozzijevi balki že je splezal dalje Cozzijevi zaidi z kot mačka. Se hiti zmogel skrajno in no okrog 20 met oporno prečko. Sletor, ki sva ga v prečki oboje trans doval sem izredno 65 letnega moža, l vadal po nekaj ci široki polici kot bat, saj se je pod zila 200 metrska stena. In se je r nost, da je na t vem mestu (kot vzponu in sestopu) zalne momente na ni film. Neverjetr krvnost! Se previs va poč, pa smo bi ki polici, ki obkroi no kupolo. Odtod bilo posebnih te smo si nasmejani

Južna stena Campanile di Montanaia (2.171 m) smer vzpona 19. 8. 1967

Naša poletna potovanja V Biogradu na moru

Jože
Tomažič

(Bežni vtisi in sličice z letovanja)

Železarna Jesenice ima za svoje delavce in njih svoje troje počitniških domov, enega planinskega na Mežakliji, dva pa ob morju — v Crikvenici in v Biogradu na moru; v vseh treh so možne dvanajst-dnevne izmene (ali pa tudi manj, po želji), da se delavci odpočijejo, naužijejo svežega zraka in sonca ter se tako telesno okrepijo za nadaljnje delo v tem največjem jeseniškem delovnem kolektivu.

Najstarejši obmorski počitniški dom je v Crikvenici v Hrvatskem Primorju, med tem, ko je novejšega zgradila železarna pred nekaj leti v Severni Dalmaciji in sicer v Biogradu na moru, jugovzhodno od Zadra, kamor je letos stekel vlak po novem delu unske železniške proge. Tako se zdaj potniki lahko pripeljejo v Biograd na moru z unsko železnico do Zadra, z ladjo iz Reke, ali pa z rednimi avtobusi po čudoviti Jadranski magistrali, ki se vijuga skozi številne useke golega kraškega sveta prek številnih kamnitih nasipov in viaduktov; črni asfaltni trak sredi belega kraškega apnenca, ki ga le tu in tam obarva črni bor, grmičevje in bodičevje, tam, kjer je vsaj prgišče rdeče zemlje.

Skoraj na vsej dolgi vožnji lahko potnik uživa prelepe razglede na sinje Jadransko morje, sredi katerega se dvigajo beli otoki: Krk, Prvič, Goli otok, Rab, Pag in kopica manjših; oko pa, utrujeno od bleščeče beline skoraj golih kraških otokov in pobočja Velebita, išče zelene krpe borovih gozdičev, da se na njih trenutno in bežno odpočije; kjer pa so za vodo nepropustna tla, tam je več zelenja, so njivice, travniki in pašniki, tu in tam se z burjo borijo osamelih hrasti kot spomini na pretekla stoletja, ko so rastle hrastovi gozdovi, a so jih Dalmatinci in Benečani posekali za gradnjo ladij in brodov ter kot kraške pilote zabili v morskno dno za beneške palače; tako vsaj pripovedujejo zgodovinarji. Prek strmih skalnatih pobočij pa divjajo burje in morski viharji,

redki avtomobili se ob njih ustavijo, za drugimi pa zro žalostne oči, ker se niso ustavili, ker niso kupili južnega sadja.

Reklamne table opozarjajo domače in tuje potnike na narodni park Velebita Paklenico, kamor se lahko pripeljejo, ali pa jo obiščejo peš; pazljiv potnik lahko tudi opazi v daljavi — gradnjo novega mostu s celine na otok Pag in že je tu veličasten most — Maslenica, ki so ga naša podjetja po naših načrtih zgradila pred nekaj leti; pred tem je trajekt prevažal razna vozila preko zaliva. Pokrajina postaja veselejša, več je namreč zelenja, lepo obdelanih vinogradov, oljčnih in smokvinah gajev; rahlo valovita ravnina pred Zadrom; na njej so pred leti stali visoki vrtni stroji, ki so vrtali skozi razne zemeljske plasti in iskali zemeljski plin in nafto — a zaman. V megleni daljavi se dvigajo stolpiči Zadra, toda Jadranska magistrala zavije pred tem mestom proti vzhodu; na obeh straneh so rdeče njive, kajti žitna strnišča so že preorali, obirajo že letošnjo koruzo, med njivami so vrste starih oljk in smokv, vinogradi, nasadi bujnorastočih mladih borov. Napis Biograd na moru, asfaltirana cesta pelje mimo prvih hiš skozi star borov gozd, v katerem se kar vrste počitniški domovi z lesenimi in zidanimi hišicami.

Sredi cvetja stoji velik črn ingot, na njem vlit napis: Tabor jeseniških železarjev — 1963. Iz treh jeseniških avtobusov Ljubljana transport izstopa nova izmena — menda že deseta v tem poletju; novi počitkarji se pomešajo med stare prejšnje izmene, veseli in nasmejani obrazi, vriski, stiski rok — kako dobro se Jeseničani razumejo na tujem — zvočnik razglasa vesele domače polke, valčke, plesni pari se zavrtje in v trenutku je pozdravni in hkrati poslovilni ples obeh izmen, stare in nove, čez petsto Jeseničanov, ki jih pozdravlja upravnik Ciril Vister, hkrati pa se od njega poslavljajo odhajajoči, vsi zagoreli.

Utrujenost po neprespani noči in dolgi vožnji brz mine, ko se razgledaš po počitniškem naselju jeseniške železarne; v osrednji pritlični stavbi z dvema pokritima verandama je pisarna recepcija, salon čitalnica s televizorjem, moderno opremljena kuhinja z veliko obednico, od te pa vodijo poti in stezice k tridesetim zidanim hišicam sredi starih borov, mladih nasadov in rož, med njimi veliko otroško igrišče z gugalnicami, vrtljakom in kegljiščem. V vsaki hišici sta po dve sobi s po štirimi ležišči, vse snažno in čisto, poti pometene. Zamisel o razdelitvi prostora sredi borovega gozda je bila odlično izvedena, kakor je vse tudi skrbno oskrbovano. To ni le počitniški tabor, to je letoviščarski hotel, ki je k sreči bil še pravočasno zgrajen — pred rekonstrukcijo Železarne in gospodarske reforme — za oddih in počitek jeseniških železarjev.

Slovenskim kuharicam pomagajo dalmatinska dekleta domačinke; hrana je raznovrstna, pestra in odlično pripravljena, z njo si postrežejo gostje sami, v lastnem bifeju pa se lahko odžejajo s hladno slatino in kokto, z belim in črnim dalmatinskim vinom iz zadržne kleti v Vodicah, posladkajo se z likerji in se zdravijo z rumenkasto zeleno travarico; za ljubitelje prave kave pa je seveda tudi turška; vse po zelo ugodnih cenah, ki so vsaj za polovico nižje od jeseniških; zato je pred bifejem vselej zelo živahno, veselo! To pa je tudi povsem razumljivo, saj vse letoviščarje družijo ena sama skupna misel: odpočiti se telesno in duševno, razvedriti se in veseliti se sproščeno ob modrem morju in zlatim soncem nad njim. V zalivu Soline je veliko kopališče, sprva plitvo z mivko na dnu; ime Soline dokazuje, da so nekoč v tem plitvem zalivu pridobivali v solinah morskno sol, danes pa se v slani morsk vodi namakajo, plavajo, igrajo se z žogo, se tuširajo in sončijo, senčijo pa se v velikem borovem parku, kjer raste še tise, ciprese, lovor, kjer so se pred stoletji v tišini borovega gozda sprehajali menihi-benediktinci, dokler jim Turki niso porušili obeh samostanov — moškega in ženskega ter jih pregnali na otok Pašman. Po Pašmanskem kanalu plovejo naše bele ladje, jadrnice, kakšna ameriška jahta, čolni, ob pomolu pa so privezani motorni čolni letoviščarjev iz Avstrije, obeh Nemčij, Francije; ti vlečejo za seboj vodne smučarje. Ob istem pomolu je privezana barka s platneno streho, pod njo pa točijo dalmatinsko vino, poceni, od 300 do 350 starih dinarjev.

(nadaljevanje)

od krčno polico sta liral. leto kasneje pa pela avstrijska alpinistinja Annell, ko sta ključni meri v oporni Dane ima Campani-težjih meri in variant rni in zahodni steni, lasične smeri prvopri-tov poligonalni izved-losezala nobena. Takrat on predstavljaj gornjo floveško zmoglosti — nes pa velja za zelo (IV) plizarijo po stro-lomitskih ocenah.

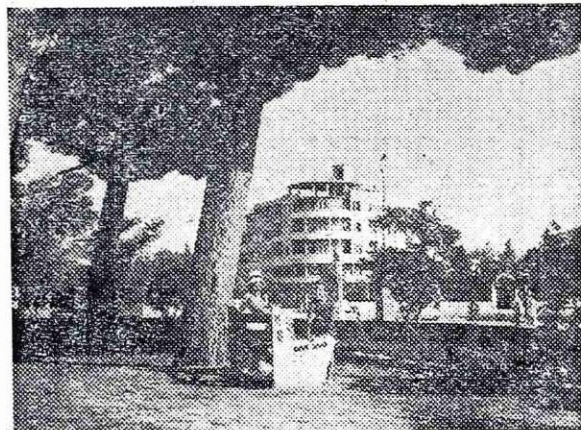
je sove že zlatilo o ostene Campanila, čeli s plezo. Sele v pr-ekzem vrtnem razte-no se zebili more div-calnega kolosa. Narav-odi po policah, kami-zajedo so nas kma-edli na zelo izpostav-ozzije balkonček. Jo-splezal dalje po težki vi zapli z lahkoto čka. Se hitreje pa je skrajno izpostavlje-rog 20 metrov dolgo prečki. Sledil je dok-i sva ga varovala v obojestransko. Obču-sem izredno vitalnega tega miza, ki je telo-po nekaj centimetrov polički kot kak akro-j se je pod njim gre-00 merska previsna In še je našel mož-ja je na tem kočlj-i-nestu kot pri vsem in sestopu) lovil ple-nomen na svoj barv-1. Neverjetna hladno-t! Se previsna Saaro-, pa smo bili na širo-ci, ki okroža vso vrš-olo. Odhod do vrha ni posebnih težav, kjer i nasmejani in srečni

po peturni težki plezi krepko segli v roke. Z Jožem sva iskreno čestitala doktorju, ki je v svoji skromnosti pripomnil, da je bila med dvema dobrima gornikoma vsaka bojazen odveč. Kakšna skromnost! Fotoaparati so bili v akciji. Na nekaj kvadratnih metrov širokem vrhu je na žice pritrtjen bronasti zvonček, na katerem piše, da tu zvonijo samo drzni. Njegov kovinski zvok se je tudi danes odbijal od venca prepadnih okoliških gora. Na samotnem vrhu smo dolgo lenarili in uživali vso lepoto kamenitega sveta.

Čakal nas je še sestop, ki ni bil nič lažji od vzpona. Po lažjem gornjem pečevju smo sestopili prosto. Prek navpičnih plati in kaminov pod »krožno polico« pa smo se spuščali petkrat po vrvi. Doktor, ki se je spuščal po vrvi prvič v življenju, je težko preizkušnjo opravil z odličnim uspehom. Razen kakšne majhne odrgrine na vratu in oguljenih hlač — smo pozno popoldne srečno prilezli z orjaka. Kad bi »skočil« pogledat pločevinasti bivak na severni strani Campanila, toda hlastajoči mrak me je odvrnil od namere.

Po dolini Montanaia smo sestopali hitro — lovila nas je noč! Na večer smo v gostoljubni koči Pordenone jedli in pili pili... Se večerna vožnja po gorskem kolovozu vse do prijazne jase pred Cimolaisom, kjer me je čakal moj avtomobil. Sotor smo postavili kar mimo grede. Spravili smo se k za sluzenemu počitku.

(nadaljevanje)

V Severni Dalmaciji, jugovzhodno od Zadra sloni ob morju Biograd

sonce neusmiljeno pripeka, tako da požge še ono malo trave, kar jo je ostalo od zgodnje pomladi. Tu in tam se ovce pasejo po ožganih travah in zdi se ti, kot bi jedle pesek in drobno kamenje. Skromne so, kot so skromni prebivalci v svojih nizkih zidanih domovih. Potniki iz zelenih in plodnih pokrajin se čudijo, kako zmorejo v teh skalnatih pustinjah živeti živali in ljudje; oboji životarijo svoje življenje, trdo kot kamen. Mnogo je raznih drag in dražic, v katerih čepijo pritlikavi domovi v zavetju pred kraškimi burjami in morskimi viharji. Po asfaltni magistrali pa hrumijo avtobusi, tovornjaki, avtomobili vseh znamk in z vseh vetrov ter strani neba; kot potujoči nomadi — na štirih kolesih; vsi hitijo k soncu in morju — v obe smeri, prehitevajo se in večkrat se v soncu lesketajo stekleni drobci ob rdeči krvi na črnem asfaltu; precej in preveč je prometnih nesreč.

Skromni domačini in zagoreli ribiči pa so postali podjetni; svoje drage in dražice ter zalivčke so spremenili v kampe, kjer stoje bele avtomobilske priklopnice med kričecimi platnenimi strehami — skromnimi in razkošnimi šotori z vsem možnim udobjem. Pod Jadransko magistralo pa grade sodobne hiše, vile, hotele in motele; vsi ti ponujajo »proste sobe« v več svetovnih jezikih, pa krème in bifeje, v katerih je vino cenejše kot dragocena voda kapnica, kaj šele živa studenčnica! Ob avtocesti stojijo fantiči in deklički, ki na krožnikih in v skledah ponujajo drobne sveže smokve, hruške, grozdje; le

Uporabniki cest

Na jeseniških ulicah so v prejšnjem tednu zažareli svetleči prometni znaki, ki opozarjajo voznike in pešce na prehode za pešce. Poleg dveh takšnih znakov pri Železarni so sedaj namestili oz. nameščajo še osem in to na obeh straneh prehodov za pešce pri Čufarju na Plavžu, pri hotelu Pošta, pred železniško postajo ter pred Gimnazijo. Osnovno vodilo za nabavo takšnih znakov komisiji za varnost v prometu je bilo dejstvo, da večina voznikov motornih vozil na prehodu za pešce izsiljuje prednost, po drugi strani pa pešci prečkajo cesto tam, kjer se jim zdi, včasih tudi samo nekaj metrov poleg prehodov. Žal imajo vsi svetleči znaki na Jesenicah še pomanjkljivost: vseh osem na novo montiranih znakov za enkrat utripa samo ponoči, ker so napajani iz cestne razsvetljave, vendar bodo do spomladi to pomanjkljivost odpravili, medtem ko dva znaka pred Železarno utripata samo ob zamenjavi dnin.

Sedaj pa še pogledimo, kaj pravijo o označenih prehodih za pešce ter o prometnih znakih, ki opozarjajo na prehod za pešce, prometni predpisi:

znak prehod za pešce opozarja na označene prehode za pešce. **Pešci imajo, ko so na prehodu, prednost pred vozili.** Zato mora voznik po potrebi vozilo ustaviti in omogočiti pešču, da varno prečka cesto. Ta zahteva pa narekuje vsakemu vozniku, da pred prehodom za pešce zmanjša hitrost, tako da lahko vozilo po potrebi pravočasno ustavi.

Seveda pa imajo tudi pešci na cesti obveznosti:

Na cesti, kjer so zaznamovani prehodi za pešce, mora pešec čez cesto na takem prehodu, če ni več kot 100 metrov oddaljen od njega. Pešec mora iti čez vozišče pazljivo in ne sme namenoma ali brez potrebe ovirati vozil. Če gre pešec čez cesto na kraju, kjer ni v bližini 100 metrov označenega prehoda, mora počakati in pustiti prihajajoča vozila mimo.

Sploh mora pešec biti na cesti discipliniran. Hoditi mora na cesti po pločniku ali drugi površini, ki je posebej narejena in določena za pešce.

Na cesti zunaj naselja, kjer ni pločnika ali druge za pešce določene površine, mora hoditi pešec po skrajni levi strani ceste v smeri hoje. Pešec ne sme postajati na vozišču.

To pa še posebno velja za otroke, ki dostikrat zamenjajo cesto za igrišče. Dolžnost vseh staršev in vzgojiteljev je, da otroke čim večkrat opozore na nevarnosti, ki prete nanje na cesti. Še posebej velja to opozorilo za starše, ki imajo šoloobvezne otroke, saj le-ti na poti v šolo ali iz šole zelo pogosto vede ali nevede skačejo pred vozila, z nepravilno hojo ob cesti ovirajo promet, so pa tudi primeri, ko fantje dokazujejo »korajžjo« s tem, da tik pred vozilom skočijo čez cesto...

Organi milice bodo ob prehodih za pešce zahtevali v prihodnje večjo disciplino in bodo vse kršitelje kaznovali z denarno kaznijo: voznike motornih vozil, ki bodo na prehodu za pešce izsiljevali prednost s 30 N dinarjev, pešce, ki bodo prečkali cesto poleg prehoda oziroma na mestih, ki niso oddaljena do 100 metrov od prehoda, pa s 5 N dinarji.

S. H.

Dober začetek -

Zadnjo soboto so se spet odprla vrata delavskega doma mladim, ki so vse poletje pogrešali plesnih prireditev. Občinski komite ZMS se je zato odločil za sobotne mladinske plesne, ki so na Jesenicah postali že tradicionalni. Povabili so Albatrosse iz Ljubljane, ki so v zadovoljstvo mladih igrali od 18.30 do 22. ure. S svojim igranjem so večer popestrili tudi mladi Jeseničani, ki zopet nastopajo. To so Caravelle, ki so že prej v drugem sestavu igrali za mlado publiko v gledališču Tone Čufar. Tako so mladinke in mladinci v

soboto ples razpoloženi bila pestra sporedu so zabavne skl mače viže.

Ceprav je lo, da večer nimiv, se je mladi znajo možnost za Okrog 20. u približno 30 Ker smo bi zone navaje sobotnih ve dogajale tu spadajo na ve, smo bili

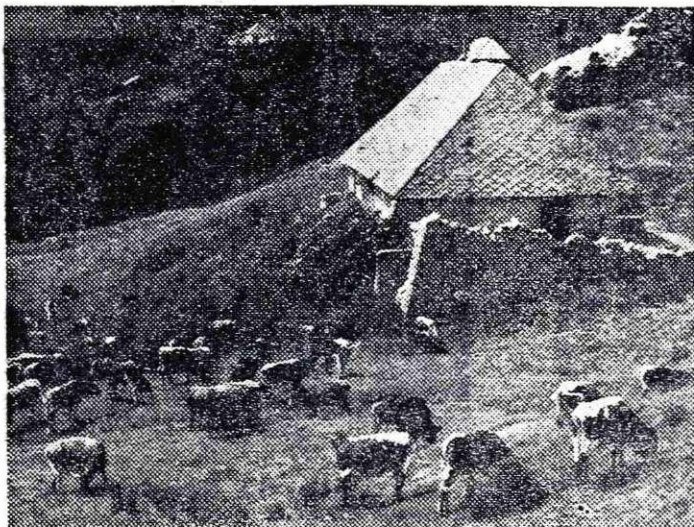
Prva letna konferen

Mladinski aktiv elektrodega oddelka je imel 19. t. m. svojo letno konferenco. Konferenca se je udeležilo 20 mladincev in predstavnik osnovne organizacije ZKS tov. Janez Kejžar in predstavnik TK ZMS tov. Franci Jeklar, ostali povabljeni pa iz neznanega vzroka niso prišli na konferenco, čeprav so bili pravočasno obveščeni.

Konferenca je potekala v živahnem pogovoru med mladinci in predstavniki. Čeprav smo imeli malo časa, smo dobro pripravili program za

bodoče leto. ga aktivna je hodnjem leti Železarno, k nekateri v ce go mnenje čim večja p nimi aktiv izmed pred da bi se r danjem D mladina se rila, kaj jo predstavni organu po ku DS.

Milan Slivnik

Jesen na Zirovniški planini

so tudi pevce pri Caravelan.

Kot smo zvedeli, bo drugo soboto igral drug ansambel. Upamo, da bo ravno tako prijetno, drugače pa je bolje, da se mladinski komite pogovori z ansambloma, ki sta nastopala prejšnjo soboto. Mogoče bi bilo dobro razmisliti tudi o kakšnem zabavnem programu ali družabnih igrah, ki bi nekoliko spremenili podobo večera. To bi bila verjetno obenem že vaja za mladinski klub, ki si ga mladi na Jesenicah že dolgo želijo. Za sedaj lahko samo upamo, da se nam bo ta želja izpolnila.

Do takrat pa moramo biti zadovoljni z mladinskimi plesi. Skrbimo lahko le za to, da bodo čim bolj veseli in pestri ter seveda predvsem kulturni.

Društvo upokojencev na Javorniku

Železarna Jesenice je 1959. leta zgradila na Javorniku dom za upokojence z Javornika in Koroške Bele. Že od vsega začetka je bil dom dobro obiskan, saj so se upokojenci v lepo urejenih in čistih prostorih odlično počutili.

Danes šteje društvo 609 članov. Upokojenci imajo svoj pevski zbor, sestavljen iz 17 članov, ki redno vadi in sodeluje na vseh pomembnejših krajevnih proslavah in praznovanjih. Že več let prirejajo za svoje člane izlete, letos jim je uspelo organizirati žal le dva. V poletnih mesecih je 40 članov letovalo v Biogradu. Tam so si ogledali farmo perutnine in prirejali krajše izlete v bližnjo okolico. Vsi so bili zelo zadovoljni s postrežbo in pozornostjo, ki so jo bili deležni s strani vodstvenega

osebja počitniškega doma Železarne.

Ob večerih je prostor ob bifeju vedno poln — nekateri gledajo televizijo ali igrajo šah. V prostorih doma upokojencev imajo vaje šahisti Svobode in nemalokrat so mladi deležni koristnega pouka in navodil starejših izkušenih šahistov.

Vsak zadnji petek v mesecu imajo redno sejo UO, vsako zadnjo soboto pa članski sestanek. Ti sestanki so zelo živahni, saj upokojenci z zanimanjem spremljajo dogodke doma in v svetu. V zadnjem

času veliko razpravljajo o pokojninskem zakonu in o delu v Železarni. Osebnih dohodki zaposlenih se z razliko od pokojnin dvigajo v skladu z novimi cenami. Še posebno pa jih je prizadel novi zakon o socialnem zavarovanju, kajti sedaj morajo sami plačevati razne zdravniške usluge — recepte, obiske zdravnikov na domu itd. Hvaležni so Železarni, ker jih, čeprav niso več zaposleni, ni pozabila in jim kot pokroviteljica pomaga z raznimi regresi (letovanje na morju). Upajo in želijo, da bi tovarna krizo, v kateri se nahaja, uspešno rešila.

Za razna nujna popravila doma navadno poskrbijo kar

sami in se trudijo, da bi dom in njegova okolica vzbujala lep in prijeten videz. Dohodke, katere jim prinaša bife, porabijo v glavnem za pomoč bolnim in socialno prizadetim tovarišem, katere ob praznikih (novo leto, dan žena idr.) skromno obdarijo.

Pravijo, da novi člani — to so mlajši upokojenci — otožno prvič prestopijo prag njihovega doma, češ, zdaj je pa z mano konec, zdaj sem pa »z eno nogo že na Dobravi«. Vendar pa jim razne dejavnosti, katere jim nudijo razvedrilo in veselje, dajejo novih moči in voljo do življenja.

Darinka Sedej

Za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše so prispevali

Člani sindikalne podružnice železarskega izobraževalnega centra Jesenice 490.— N din; poklicna šola za slikopleskarsko stroko Kranj 200.— N din.

Do 27. septembra 1967 je bilo zbranih skupno 45.661.65 N din. Za prispevke se vsem darovalcem iskreno zahvaljujemo.

Prispevke nakazujte na žiro račun: 5153-679-2135 ZVE-ŽA KULTURNO PROSVET-4 NIH ORGANIZACIJ OBČINE JESENICE, sklad za odkup in ureditev Finžgarjeve rojstne hiše.

S skupščine občine Jesenice

Informativni bilten občinske skupščine Jesenice

V juliju je oddelek za gospodarstvo, gradbene in komunalne zadeve — referat za plan, analize in statistiko, v sodelovanju z ostalimi upravnimi službami SOB Jesenice, začel izdajati Informativni bilten. Namen biltena, kot so napisali v uvodu ob izdaji prve številke, je, da bi boljše kot doslej seznanjali odbornike skupščine in člane svetov ter prek njih tudi ostale občane, o delu občinske uprave, o gibanju gospodarstva in družbenih služb ter o važnih sklepih, ki jih bo sprejela skupščina.

V prvi številki, ki jo avtorji imenujejo tudi rojstni list občine, obravnavajo: demografske in upravne podatke občine, celotni dohodek v občini Jesenice v letu 1966, turisti-

zem v občini, kapacitete v trgovini, gozdne površine in sečnja v letu 1966, kmetijstvo, izvoz — uvoz, osnovna sredstva, proračun in nekatere druge podatke (krajevne

Ugodna realizacija občinskega proračuna

V četrtek, 21. septembra je bila seja sveta za družbeni plan in finance pri skupščini občine Jesenice. V glavni točki dnevnega reda so navzoči razpravljali o realizaciji proračunskih dohodkov in izdatkov do 31. avgusta letos. Ugotovili so, da se sredstva dobro stekajo in da so dohodki za 0,8% višji od predvidenega plana. Nad predvidevanji so

dohodki od davkov, medtem ko so dohodki prispevkov od osebnih dohodkov manjši. Vseh dohodkov, skupno s prispevkom za urejanje mestnih zemljišč, ki se koristijo namensko, je bilo 10.232.657 N din, medtem ko je bilo izdatkov za 327.728 N din manj. V podrobnem so podatki občinskega proračuna naslednji:

DOHODKI:	plan 67	real. do 31. 8.	%
od prispevkov	8.142.268	5.149.699	63,25
od davkov	3.686.587	2.600.929	73,05
od taks	414.875	267.344	64,43
prispevek za uporabo mestnega zemljišča	2.290.000	1.128.292	49,20
dohodki organov in razni drugi dohodki	230.000	61.122	26,72
prenesena sredstva	1.026.270	1.026.270	100,00
skupaj doh. in razporeditev	15.790.000	10.232.657	64,80
IZDATKI:			
za dejavnost šol	3.066.300	2.838.500	92,57
za kulturno prosvetno dejavnost	286.800	117.571	49,99
za socialno varstvo	864.250	532.212	61,58
za zdravstveno zaščito	331.000	109.356	33,04
za komunalno dejavnost	1.131.700	642.033	56,73
za delo državnih organov	2.933.850	1.797.777	61,28
za dejavnost družbeno-političnih organizacij in društev	269.300	126.181	46,86
za negospodarske investicije	2.493.800	1.314.710	52,72
za gospodarske posege	128.000	101.572	79,35
za odplačilo obveznosti iz prejšnjih let	880.000	599.008	68,07
rekoča proračunska rezerva	250.000	98.639	39,46
sredstva razporejena v % od dohodkov	865.000	499.078	
sredstva za urejanje mestnih zemljišč	2.290.000	1.128.292	49,27
skupaj	15.790.000	9.904.929	62,73

Na seji so tudi sklenili, da se vnaprej velja sklep o 5% omejitvi sredstev. Pač pa so črtali omenjeno omejitev pri sredstvih sklada za borbe NOV. V prošnji za oprostitev 5% omejitve teh sredstev je namreč rečeno, da skladu primanjkuje sredstev, da so bili vloženi novi upravičeni zahtevki za priznavalnine ter da je malo možnosti za delitev enkratne pomoči borcem pri

nakupu ozimnice, ob začetku šole in podobno, kar je bila vsakoletna praksa. 5% omejitev predstavlja za sklad 7.500 N din. Poleg tega so na seji razpravljali o osnutku odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o prispevkih in davkih občanov, o nekaterih prošnjah za oprostitev plačila prometnega davka in pa o zemljiških zadevah.

L. T.

skupnosti, število motornih vozil na dan 31. 12. 1966 in proizvodnja električne energije v občini).

Druga številka biltena pa vsebuje: družbeno politično statistiko (struktura skupščine občine in odbornikov), šolstvo (število šol, učencev in učni uspeh ob koncu šolskega leta 66/67), turizem v prvem polletju letos v odnosu na lansko leto in probleme zaposlovanja in stanje nezaposlenih v občini ob koncu prvega polletja letos.

Bilten, ki izhaja v ličnem tiskanem ovitku in v ciklostilni tehniki, bo predvidoma izhajal šestkrat letno. Vsebinsko je preudarno izbrana in zelo zanimiva tudi za širši krog občanov. Informativnega biltena skoraj ne bi smele pogrešati vsaj naše šole. V našem glasilu bomo občasno iz biltena povzeli podatke in informacije, ki so tudi za širši krog bralcev zanimive.

Tradicije NOB ne smemo pustiti v pozabo

V torek, 26. t. m. je bila v prostorih občinske skupščine redna seja komisije za zgodovinsko, spomeniško dejavnost in tradicije NOB pri Zvezi združenj borcev NOV. Obravnavali so letošnjo dejavnost v občini na tem področju in poslušali poročilo oddelka delavskega gibanja in NOV pri Tehniškem muzeju Železarne.

V prvem delu so ugotovili, da so bile v tem letu številne prireditve, ki so povežane z razvijanjem tradicij NOB in s spominsko dejavnostjo. Nekatere letošnje prireditve so kljub manjšim denarnim sredstvom uspele, kar dokazuje, da se z zavzetostjo za stvar in z nekoliko dobre volje lahko mnogo naredi. Še več pa bi moralo biti manjših spominskih svečanosti v partizanskih krajih ali na krajih pomembnejših partizanskih borb oziroma na krajih, kjer so razna spominska obeležja iz NOB. V bodoče bi morali razmišljati o tem, da se razna spominska obeležja s slavnostnimi akti izročajo v varstvo posameznim šolam. Le-te naj bi potem skrbele za vzdrževanje obeležja oz. okolja in za vsakoletno spominsko svečanost. V zvezi s tem se pripravlja poseben pregled in opis vseh spominskih obeležij v občini.

V nadaljevanju so govorili o dejavnosti oddelka delavskega gibanja in NOV pri Tehniškem muzeju Železarne. Ugotovili so, da je bilo s skromnimi denarnimi sredstvi narejeno veliko dela. Ogromno zgodovinskega gradiva in eksponatov iz delavskega gibanja in ljudske revolucije je oddelku uspelo zbrati in rešiti pred pozabo in uničenjem. Večina tega

Skupno sporočilo

Ker se je število učencev na Javorniku in Koroški Beli v šolskem letu 1967/68 močno povečalo in prav tako tudi oddelkov na osnovni šoli, je šolska telovadnica, ki je bila obenem dvorana za predvajanje filmov ter za prirejanje dramskih predstav in koncertov, postala preobremenjena. Tudi higienске razmere, predvsem pa pomanjkanje ustreznih sanitarij, je osnovni razlog, da je delovna skupnost osnovne šole Koroška Bela odpovedala uporabo telovadnice — dvorane vsem souporabnikom, to je DPD Svobodi France Mencinger in Kino podjetju Jesenice.

Na sestanku interesentov, ki je bil v sredo, 20. 9. 1967, je bilo sklenjeno:

1. da Kino podjetje Jesenice preneha s 1. oktobrom predvajati celovečerne filme,

2. da DPD Svoboda s svojimi odseki (dramski — godba na pihala in pevski zbor), lahko prireja igre, koncerte ter akademije in proslave ob državnih praznikih do konca sezone 1967-68.

Odpoved uporabe šolske telovadnice — dvorane sta prejela oba souporabnika, vendar pa kino predstave, ki so bile tri do štirikrat tedensko, predstavljajo za nemoteno delo šole večjo oviro kot maksimalnih 20 predstav DPD Svobode.

Obenem so se na posvetu tudi dogovorili, da DPD Svoboda in Kino podjetje, skupaj s Krajevno skupnostjo

jo ter skupščino občine Jesenice, vložijo vse sile za dokončno usposobitev dvorane in odra v novem domu družbenih organizacij Albina in Julke Pibernik na Javorniku.

Iz navedenih razlogov bo nujno omejevati tudi vse druge prireditve, ki so vezane na uporabo šolske telovadnice — dvorane.

O uporabi telovadnice oziroma dvorane bo vsem drugim koristnikom odločala edino delovna skupnost osnovne šole Koroška Bela.

Skupno sporočilo so podpisali: za osnovno šolo Koroška Bela upravitelj Teodor Kreuzer in predsednik delovne skupnosti Ljudmila Smolej, za Kino podjetje Jesenice upravnik Franc Rozman ter za DPD Svoboda France Mencinger predsednik Mirko Knific.

ureditve Kosove graščine v te namene. V tej stavbi bi lahko poleg stalne razstave delavskega gibanja in NOB imeli tudi stalno slikarsko galerijo in občasne razstave, najsi bo zgodovinske, etnografske, umetnostne idr.

Dogovorili so se, da bo komisija izdelala koledar prireditev, ki so v programu še za leto in koledar prireditev za prihodnje leto ter ga obravnavala z drugimi družbenimi in političnimi organizacijami zaradi uskladtve in enotne akcije.

Poživitev vokalno glasbene dejavnosti

S pričetkom sezone 1967-68 sprejemajo kulturno-prosvetna društva in kulturne ustanove programe dela. Nekatere podrobne, drugi le okvirne. Za poživitev pevske dejavnosti so sklicali v nekaterih občinah, med drugim tudi v radovljiški, razgovor s pevovodji in se skupno pogovorili o delovanju zborov v pravkar pričetni sezoni in predvsem o pripravi na praznovanje 50-letnice oktobrske revolucije. In v jese- niški občini? Za obnovitev nekdanjih pevskih zborov in njih delovanje se ne zmenj nihče. Zbori, v kolikor še obstajajo, so prepuščeni sami sebi, zato ne vadijo redno in v kolikor sploh še vadijo, vadijo le občasno. Zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Jesenice najbr-

že še ni razmišljala o nujnosti sklicanja posveta po vprašanju delovanja pevskih zborov in o nujnosti organiziranja pevske revije, kakršno organizira koncem vsake sezone radovljiška zveza. Na dejavnost pevskih zborov se gleda mačehovsko in je postalo že vseeno če ti obstojajo ali ne.

Pred nekaj leti so obstojali in delovali pevski zbori razen na Jesenicah in Javorniku tudi v Ratečah, v Kranjski gori, v Martuljku, na Dovjem, na Hrušici, v Planini pod Golico, v Zirovnici in na Blejski Dobravi. Danes o rednih vajah teh zborov ni slišati in jih najbrže tudi ni, ker spodbudnika za to dejavnost ni. Pevovalje, ki so vodili te zборе (nadaljevanje na 11 str.)

Telesna kultura

Obisk športnikov iz železarne Zenica

V soboto, 16. t. m. so železarno Jesenice obiskali športniki iz Zenice. Njihova želja je bila, da bi izkoristili ta dan za tekmovanja v raznih športnih panogah. Zaradi slabega vremena in drugih objektivnih težav smo se dogovorili, da bodo tekmovanja samo v treh panogah in to v odbojki, namiznem tenisu in streljanju z malokalibrsko puško. Vsa tekmovanja so bila v dopoldanskem času. Naši športniki so zmagali v vseh tekmovanjih ter so pokazali, da so v teh panogah precej boljši kot gostje iz Zenice. Da bi izkoristili prosto popoldne, smo jih odpeljali na ogled Bleda in Be-

gunj. V Begunjah smo imeli potem razgovor o športni dejavnosti v kolektivih železarne Zenica in Jesenice. Gostje so nam pojasnili, da je ta izlet športnikov organiziran kot nagrada za aktivno delovanje v športnih dejavnostih. V nadaljnjih razgovorih smo tudi ugotovili, da je pravilnik o športnih dejavnostih drugačen kot je naš in sicer se razlikuje v tem, da pri njih tudi takrat, kadar nastopajo na tekmovanjih z drugimi podjetji, ne morejo sodelovati aktivni športniki, ampak samo tisti, ki se ukvarjajo s športom samo rekreativno, medtem ko naš

pravilnik to dopušča.

Gostje so bili z izletom, kljub temu, da so vsa tekmovanja izgubili, zelo zadovoljni, saj je bilo med njimi precej takih, ki še niso bili v Sloveniji. Posebno so bili zadovoljni, ko smo jim v Begunjah pokazali barvne diapozitive Gorenjske, spremljane z domačimi pesmimi. V nedeljo pa so gostje potovali v Zagreb, kjer so si ogledali jesenski velesejem.

Želja gostov je bila, da jim ta obisk vrnemo ter da se pomerimo v raznih športnih disciplinah.

T. S.

Hokejisti v ZRN in ČSSR

Jugoslovanska hokejska državna reprezentanca je te dni gostovala v Mannheimu v ZRN. V tem zahodnonemškem mestu je bil večji tradicionalni mednarodni turnir. Poleg naše reprezentance so tu nastopila moštva Bad Tölz, Sparta (ČSSR) in domači Mannheim.

Prvi nasprotnik naši izbrani vrsti je bil prireditelj moštvo Mannheim, katerega so premagali v podaljšku s 4:3 (2:0, 1:2, 0:1). Strelci v regularnem času tekme so bili Felc, Hiti in Smolej, odločilni zadetek v podaljšku pa je dosegel Bogo Jan.

Drugi dan je naša reprezentanca igrala z odličnim moštvom Sparta iz Čehoslovaške. To srečanje so naši igralci izgubili z visokim rezultatom 11:1 (2:0, 3:0, 6:1). Edini častni gol za naše je dosegel Hiti nekaj minut pred koncem srečanja. Veljalo bi še omeniti, da je naša ekipa v tem srečanju nastopila nekoliko okrnjena. Poškodovana sta namreč Felc in Jug.

Na mednarodnem turnirju so si moštva razdelila mesta takole: prva je Sparta, druga jugoslovanska reprezentanca, tretji Bad Tölz, četrta Mannheim.

V nedeljo zvečer so naši igralci odpotovali v Prago, kjer jih je čakal novi trener Čehoslovakov Miloch. Prva postaja našega moštva je Liberec, kjer bodo ostali do 26. t. m. in igrali trening tekmo s tamkajšnjim moštvom. Vodstvo naše reprezentance še nima nobenega pravega programa, kje bodo trenirali in igrali. Vse to bodo šele izvedeli na Čehoslovaškem, kjer bodo po vsej verjetnosti ostali do 7. oktobra. V tem času pa bodo na igrišču Podmežakljo že skušali napraviti led, da bodo priprave teže napredno naprej.

P. K.

Jesenice : Radovljica 12 : 22

V prvenstveni tekmi GRL je moštvo Radovljice premagalo Jesenice z 22:12 (9:5).

Četrto kolo gorenjske rokometne lige je bilo odigrano brez presenečenj. Vsi favoriti so zabeležili zmago. Naši igralci kot novinci v tej sredini so še vedno brez točk. Največji favoriti za prvo mesto je moštvo Radovljice.

V pričetku so naši igralci

povedli s 3:1, toda nato so nenadoma popustili, gostje iz Radovljice pa so pričeli polniti mrežo Jeseničanov. V drugem delu igre so igrali še slabše in zmaga Radovljice je povsem zaslužena. Gole za Jeseničane so dosegli: Mlekuš 5, Gorjup 3, Brun 2, Berlisk in Pogačnik po 1. Najboljši pri gostih je bil Sohelsek z 11 zadetki.

P. K.

Kamnik : Kranjska gora 18 : 21

V 4. kolu GRL je Kranjska gora v Kamniku zmagala z rezultatom 21:18. Tekma je bila zelo razburljiva. Ekipi sta se stalno menjavali v vodstvu. Proti koncu prvega polčasa pa je Kranjska gora povedla 15:10, vendar so domačini zmanjšali razliko na 15:12.

V drugem polčasu so igralci Kranjske gore dobro začeli in vseskozi vodili s petimi goli razlike. Proti koncu pa so jim pošle moči in domačini so znižali na 18:20. V zadnji minuti je Modrič z udar-

cem od daleč zapečatil usodo Kamnika 21:18.

To je že četrta zmaga Kranjske gore. Tekma z Jeseničani je registrirana z doseženim rezultatom. Finančne obveznosti so bile pravočasno poravnane, vendar je pošta dostavila nakaznico dan pozneje.

Gole za Kranjsko goro so dali: Gazvoda 11, Modrič 5, Uderman 2, B. Svetlin 2, P. Senčar 1.

Naslednji nasprotnik Kranjske gore je ekipa Skofje Loke.

B. Svetlin

Jesenice : Maribor 66 77 : 76

Pred okoli 200 gledalci je v soboto zvečer v prvenstveni tekmi slovenske košarske lige Maribor 66 77:76 (34:35). Tekmo sta sodila Kavčič in Hojs iz Ljubljane.

JESENICE: Sodja 16, Jeraj 20, Senčar 22, M. Svetlin, Hladnik, Koren 3, Vauhnik 8, B. Svetlin 2, Demšar in Dragojevič.

Naši igralci so v prvem delu zaigrali zelo slabo, kar je tudi vzrok, da so prepustili obe točki gostom. Igra obeh ekip je bila počasna in precej nezanimiva. Jeseničani so se predvsem odlikovali pri slabem metanju na koš. V obrambi pa so dovolili gostom, da so zlahka do-

segali točke. Jeseničani so trenutno na 8. mestu na lestvici z 10. točkami.

Misli

S starostjo se množe hibe v duši kakor gube na obrazu.

Človek se ne more potolažiti, če so ga prevarili sovražniki in izdali prijatelji, a je večkrat zadovoljen, če je ogoljufal samega sebe.

So ljudje, katerih cena je v tem, da s pridom počenja in govore budalosti in ki bi vse skazili, če bi ubrali drugo pot.

La Rochefoucauld

Smolej sili v ospredje

Druga pregledna tekma naših najboljših smučarjev skakalcev je bila v nedeljo dopoldne v Mostecu v Ljubljani. Naši skakalci se marljivo pripravljajo za bližnje olimpijske igre. V prihodnjih dneh pa bodo odpotovali na trening v ČSSR, kjer bodo vadili skupaj s češkoslovaškimi reprezentanti na 60-metrski skakalnici iz umetne mase.

Nedeljska tekma je ponovno dokazala, da v sam vrh prihajajo novi skakalci. Naša zlata trojica Eržen, Zajc in Pečar imajo tako sedaj mnogo več konkurence, zato se bodo morali zelo potruditi, če bodo hoteli še biti čla-

ni jugoslovanske državne reprezentance. Mesec, Stefančič, Dolhar in Smolej ter še nekateri drugi so tako v izenačeni formi, da lahko stalno posegajo po prvem mestu. Tako lahko v novi sezoni pričakujemo mnogo večjo borbo za mesta pri vrhu kot je to bilo v preteklih letih. Na nedeljski trening tekmi nas je razveseljivo presenetil Jeseničan Smolej, ki je v tako močni konkurenci zasedel drugo mesto, Pečar je bil sedmi, Zajc pa deveti. Pri starejših mladincih je bil prvi Pagon s skokom 28,5 in 30 m, tretji pa Demšar (28,5, 27 m).

P. K.

Jesenice : Olimpija 56 : 113

Na igrišču Podmežakljo je bila odigrana prijateljska tekma v košarki. Proti moški vrsti Jesenic je bil večkratni državni prvak in sedanjí prvotigaš Olimpija iz Ljubljane. Zmagali so gostje 59:113 (35:57).

JESENICE: Sodja, Jeraj 22, Senčar 22, Vauhnik 4, Bunderle 4, Koren 4, B. Svetlin 3, Hladnik, Rogelj, M. Svetlin.

OLIMPIJA: Polanec 10, Hočevnar 20, Večerin, Martelj 22, Božič 18, Eiselt 18, Danev 23, Stegenšek, Verbič 2.

Rekordno število gledalcev, ki se je zbralo na igrišču Podmežakljo, je imelo priliko videti pri igri igralce ljubljanske Olimpije, ki so že večkrat osvojili naslov državnega prvaka. Poleg tega pa je na Jesenice

tudi pripotoval svetovno znani Danev, ki je navdušil z lepo igro celotno občinstvo. Danevova četa ni imela težkega dela z našimi igralci. Toda vseeno zaslužijo pohvalo, saj so se zelo uspešno upirali tako močnemu nasprotniku. Da Jeseničani niso doživeli večje katastrofe, se imajo zahvaliti predvsem Jeraju in L. Senčarju.

V pričetku dvoboja je predsednik košarkarskega kluba Jesenice France Božič pozdravil obe moštvi, nato pa je Ivo Danevu za vse dosedanje športne uspehe poklonil skromno darilo. Ističasno pa je kapetanu jeseniškega moštva izročil šopek nageljnov, ker je zadnjo tekmo odigral kot fant. Sodja se je namreč v sredo poročil, za kar mu iskreno čestitamo!

P. K.

Strelnski dvoboj Tricessimo (Italija) - Jesenice

Za zaključek letne strelške sezone so imeli 24. t. m. strelci Jesenic povratni dvoboj z MK puško in pištolo s svojimi sovratniki iz Tricessima (Italija) v Tricessimu.

Tekmovanje je potekalo zelo lepo, le športna sreča nam je to pot obrnila hrbet. Zatajila je naša državna reprezentantka Vera Otrin, saj je bil njen rezultat precej pod povprečjem njenih dosedanjih dosežkov. Upamo pa, da je to le prehodna kriza. Omeniti pa moramo, da je nastala vrzel v naši standardni ekipi tudi z odhodom Janeza Otrina k vojakom. Kljub vsemu temu pa se je naša ekipa v novem sestavu dobro upirala našim nasprotnikom in izgubila dvoboj z minimalno razliko osmih krogov. Poudariti pa moramo, da je zmagovalna ekipa dosegla v tem srečanju v povprečju do sedaj najboljši rezultat, kar priča, da so se za tekmovanje zelo dobro pripravili. Cilji takih

srečanj niso samo doseženi rezultati in plasmaji, temveč je poudarek tudi na zbljevanju in utrjevanju prijateljstva in to prav gotovo zasenči minimalni poraz. Tudi dvoboj s hitrostrelna pištolo so domačini odločili v svojo korist z veliko razliko in to zato, ker mi te discipline pri nas ne gojimo.

Rezultati MK standardne puške trostav - 4 članske ekipe:

1. Tricessimo 2097, 2. Jesenice 2089 krogov (od 2400 možni).

Uvrstitev naših strelcev posamezno: 2. Edi Dobravec 529 krogov, 4. Majda Kralj 524, 5. Vera Otrin 521, 8. Pavel Jezeršek 515 krogov (od 600 možnih).

JK

Dopisujte v »Železarja«

Nastop naših atletov v Kranju

Atletski klub Triglav v Kranju je 20. t. m. priredil medklubski atletski miting. Na mitingu so poleg domačinov sodelovali tudi atleti iz sosednje Koroške in Štajerske, dalje Kladivarja iz Celja, Olimpije iz Ljubljane in AK Jesenice.

Deset mladih jeseniških atletov se je znašlo v sredini renomiranih atletov, kar je vplivalo tudi na njihove rezultate. Pokazalo pa se je, da so prav taki nastopi v družbi že vrhunskih atletov našim atletom še kako koristni in potrebni.

REZULTATI:

moški

— 100 m (16 tekmovalcev): 1. Woschitz Karl (ASKO Beljak) 11,4, 2. Polde Milek (AK Triglav) 11,5, 3. Fritz Mihelič (Gradec) 11,6 — 14. Andrej Podlipnik (AK Jesenice) 12,1.

— 200 m (5 tekmovalcev): 1. Woschitz Karl 23,2, 2. Vinko Korent (Olimpija) 23,2 — 5. Brane Pretnar (AK Jesenice) 25,2.

— 400 m ovire (3 tekmovalci): 1. Robert Kropiunik (KLC Celovec) 54,4, 2. Gert Weinbandel 58,4, 3. Hans Petrič 61,0 (oba ASKO).

— 1500 m (7 tekmovalcev): 1. Franc Kovač (Kladivar) 4:01,3, 2. Egidij Glavič 4:29,6, 3. Miha Mohorič 4:31,1 (oba AK Jesenice) — 4. in 6. mesto Franc Mežek in Vinko Globočnik (oba AK Jesenice).

— štafeta 400 x 300 x 200 x 100 m (4 ekipe): 1. Koroška 2:02,5, 2. Triglav I 2:05,3 Triglav II 2:09,2, 4. Jesenice 2:16,1.

daljina (13 tekmovalcev): 1. Robert Kropiunik (KLC) 6,49, 2. Franc Fister (Triglav) 6,41, 3. Boris Pisič (Olimpija) 6,28.

disk (9 tekmovalcev): 1. Peter Pajk 38,17, 2. Tone Kaštinik 37,76, 3. Lado Konc 37,72 (vsi Triglav).

ženske

— 60 m: 1. Lidija Osovnikar 8,1, 2. Boža Bizjak 8,3 (obe Triglav), 3. Božena Novšak (AK Jesenice) 8,5.

Ilirija : Jesenice 63 : 58

Na igrišču v Šiški so košarkarice Jesenic pred okoli 200 gledalci izgubile z istovrstnim moštvom 58:63 (24:27).

Jesenice: Vudrič 38, Koren, Mušič 6, Vujatović 7, Benedičič 3, Drobnik 3, Dvoršak, Oblak 1, Ivnik.

Košarkarice Jesenic so v Ljubljano odpotovale okrnjene, saj v moštvu manjka Bertoničeva, ki je iz doslej neznanih vzrokov prenehala igrati. Košarkarice Jesenic in Ilirije so v boju za vrh lestvice prikazale izredno dobro in borbeno igro. Mnogo bolj vigrane so bile igralk Ilirije, kar žal ne moremo trditi za Jeseničanke. Najboljša je bila Vudričeva, ki je iz vseh pozicij uspešno metala na koš. Zmaga Ilirije je zaslužena. P. K.

— 200 m: 1. Osovnikar 26,2, 2. Bizjak 26,8, 3. Novšak 27,9.

Organizacija mitinga je bila v rokah prizadevnih atletskih delavcev AK Triglav, ki so svojo nalogo opravili odlično.

Jeseniški atleti pa so se ob tej priložnosti poslovili od svojega trenerja Eda Rakovca, ki je te dni odšel na odsluženje vojaškega roka.

Na koncu je prav, če omenimo atletske naprave, s katerimi se Kranjčani upravičeno lahko pohvalijo. V tem pogledu imajo zares ugodne pogoje za nadaljnji razvoj atletike, ki je že v zadnjih letih napravila viden napredek. Zato ni nič čudnega, če se naša znana atletinja Vera Nikolič tako dobro počuti v Kranju in pripravlja za svoje nastope.

Upajmo, da bodo tudi naši atleti dočakali boljše čase z novimi in ustreznimi atletskimi objekti.

Vibr

Zvezni pozivni turnir za članice uspel

V organizaciji namiznoteniškega kluba Jesenice je bil v soboto in nedeljo, 24. septembra zvezni pozivni turnir za članice. Zvezni kapetan inž. Stanko Rebolj je določil dvanajst igralk, ki po lanskem rang listi zasedajo najboljše mesta. Razen Nine Lucić iz Zenice so se zbrale na Jesenicah vse igralk in sicer Radmila Stojišić (Novi Sad), Mirjana Reslar (Mladost Zagreb), Cirila Pirc (Olimpija

Ljubljana), Darinka Žerovnik (Triglav Kranj), Djurdja Duganič (Duga Resa), Zlatica Kovačič (Duga Resa), Naida Nuhegendič (Bosna Sarajevo), Jasenka Roth (Maraton Zagreb), Judita Pavlič (Jesenice), Irena Šrbec (Mladost Zagreb), Tatjana Ječmenica (Novi Sad) in kot prva rezerva Božena Krajzelj.

Prva srečanja so pokazala, da bo glavna borba za prvo mesto med mladinsko prvaki-

Na igrišču Podmežakljo so v nedeljo dopoldan Jesenice premagale Savo iz Domžal s 3:2 (10, — 5, — 7, 5, 13).

Gostje iz Domžal so presemetili domačine z dobro igro. Po treh nizih so celo vodili s 2:1 in šele v zadnjem hipu so Jeseničani uredili svoje vrste in premagali nasprotnika. Najbolj dramatičen je bil nedvomno zadnji set, kjer so ga s skrajnimi napori odločili sebi v korist s 15:13. Naši igralci so na nedeljski tekmi zaigrali mnogo bolje

kot v dveh preteklih, toda vseeno se s 14 odigranimi tekmami nahajajo na tretjem mestu z 22 točkami. Nedvomno bo letošnji slovenski prvak Ljubljana iz Ljubljane. Torej razplet slovenske odbojarske lige je končan. V nedeljo je v odločilni tekmi za prvo mesto Ljubljana preprečljivo premagala odbojkarje Branika iz Hoč 3:0. Sigurno pa bo iz lige izpadel Novoteks iz Novega mesta.

P. K.

Ob ukinitvi prvega nogometnega moštva

Jeseniški nogometaši že dalj časa preživljajo krizo. To je bilo razvidno iz dosedanjih zelo slabih rezultatov na tekmah v zahodni conski nogometni ligi, kjer so zasedli predzadnje mesto in izpadli iz nadaljnje tekmovalnice. Tudi obe prvenstveni nogometni tekmi v A skupini gorenjske nogometne lige so na domačem igrišču izgubili in prepustili točke gostom.

Ne le rezultati, ampak tudi razmere, v kakršnih je nogometni klub, so narekovali UO, da se je na sestanku 22. septembra odločil za razpust oziroma ukinitve prvega moštva. Iz poročila, ki ga je UO NK Jesenice poslal nogometni zvezi Slovenije ter gorenjski nogometni podzvezi, povzemamo naslednje.

Ob koncu tekmovalne sezone so v klubu s težavo zbrali igralce, ki bi lahko nastopali za prvo moštvo, uspela pa tudi ni pomladitev prvega moštva. Vzgoji mladih nogometašev so v zadnjih letih posvečali premalo pozornosti, zato ni bilo na razpolago mladincev, ki bi lahko uspešno zamenjali starejše nogometaše v prvem moštvu. Nekateri starejši nogometaši, ki so več let brez prekinitev igrali v prvem moštvu, so prenehali z aktivnim igranjem. Dva igralca sta morala v JLA, šest pa je v železarni zaposlenih na tri izmene, tako da je bilo na razpolago le še sedem igralcev, kar je odločno premalo za sestavo kvalitetnega moštva. Sicer pa je bilo še več

drugih problemov, s katerimi se je ukvarjal UO NK Jesenice. Omenimo naj le slab obisk na treningih, pičila finančna sredstva ter slabo sojenje na prvenstvenih tekmah. Tudi UO športnega društva Jesenice je večkrat svetoval nogometnemu klubu, da opusti tekmovalnico, ki jih po kvaliteti zaradi finančnih in drugih problemov ne zmore.

Po ukinitvi prvega moštva bosta s tekmovalcem v gorenjski nogometni podzvezi nadaljevala le mladinsko in pionirsko moštvo. Od mladih nogometašev pričakuje mo več resnosti ter volje in vneme za igranje. Z rednimi treningi bodo pridobili potrebno znanje, tako da bomo lahko v dveh ali treh letih na Jesenicah spet imeli prvo moštvo, sestavljeno iz mladih ljudi, ki bodo znali z veseljem ter borbeno in požrtvovalno igrati nogomet tako kot so ga igrali njihovi predniki pred drugo svetovno vojno in v prvih povojnih letih.

- or

Anekdota

Sinko sprašuje svojega očeta, nekdanjega partizana, če je bil hraber. Pa mu očka odgovori tudi tole: »Seveda, seveda, tudi hraber. Nekoč sem čisto sam podil kar trideset Nemcev za sabo in

njo Evrope in Cirilo Pirc iz Ljubljane. Obe igralki sta vse svoje nasprotnice premagali, tako da je že v soboto odločil njun medsebojni dvoboj. Reslerjeva je z boljšo igro vodila v setih 2:1, vendar je na koncu Pirčevi le uspelo zmagati z rezultatom 3:2. Zelo dobro je igrala tudi Jasenka Roth, katere je proti pričakovanju dosegla tretje mesto. Prikazana igra vseh nastopajočih je bila kvalitetna na zadovoljivi ravni. Dekleta so igrala ostro, borbeno in napadalno, kar je dober znak za dvig ženskega namiznega tenisa.

Pomemben uspeh je dosegla Judita Pavlič, ki je premagala tudi tretje uvrščeno Rothovo, v nekaterih dvobojih pa je imela že set žogice, vendar ni znala izkoristiti velike prednosti. To pa je v glavnem pomanjkanje rutine in treninga, saj je znano, da so dekleta začela šele trenirati in da počasi prihajajo v formo. Božena Krajzelj je dosegla isto število zmag, vendar je v medsebojnih dvobojih izgubila s Pavličevo in Žerovnikovo in se je zato uvrstila na 11. mesto.

Poživitev vokalne glasbe

(nadaljevanje z 9. strani)

so še vedno na voljo. In pevci? Tudi ti so še, a ni nikogar, ki bi jih navdušil za ponovno vadbo in gojenje predvsem slovenskih narodnih pesmi, ki bodo šle počasi v pozabo. Med navedenimi zbori je bilo pred leti v jeseniški občini več večjih zborov in to na Jesenicah in na Javorniku, kakor tudi v Kranjski gori, na Dovjem in v Zirovnici. Danes je verjetno v vsej občini le jeseniški martinarski zbor, ki je že pričel z rednimi vajami po dvakrat tedensko. Te dni bo pričel z vajami tudi zbor jeseniških upokojencev, medtem ko komorni zbor jeseniške Svobode čaka na reorganizacijo v večji in kvalitetnejši zbor, ki ga bo vodil večletni pevovodja komornega zbora Radia Ljubljana Milko Skoberne. Kje je nekdanji zbor jeseniških železničarjev? Zakaj tako nazvani

Vebrov oktet ne vadi? Na Javorniku ima občasne vaje zbor upokojencev, medtem ko pevski zbor Svobode Javornik z delom še ni pričel. Nekdanji dokaj številni mešani zbor v Zirovnici zastopa le še sekstet. Na Blejski Dobravi in na Hrušici pevci že nekaj časa počivajo. V Kranjski gori in na Dovjem se zberejo pevci le od časa do časa za krajevne proslave in praznike. Kljub trenutni ne dejavnosti pevskih zborov bi bilo njih dejavnost nujno s pričetkom letošnje sezone obnoviti. Zvezo kulturno-prosvetnih organizacij občine Jesenice čaka odgovorna naloga: poživitev vokalne glasbene dejavnosti na področju jeseniške občine. Nova sezona se je sicer že pričela, vendar še ni prepozno, da se skliče posvet s pevovodji, oziroma s predstavniki obstoječih in nekdanjih pevskih zborov.

P. U.

**MALOPRODAJNE CENE NEKATERIH
POLJEDELSKO-PREHRAMBENIH ARTIKLOV
NA DAN 25/9-1967** v N din

ARTIKEL	enota mere	Rožca Javornik	P-Market Kr. gora	P-Market Jesenice	Zarja tržnica	Tržnica zasebniki
Krompir	kg	0,70	0,90	0,70	0,70	—
Cebula	kg	1,74	1,70	1,20	1,60	1,20
Korenjček	kg	1,36	1,70	2,00	1,35	—
Zelje v glav.	kg	0,98, 1,28	1,40	1,40	1,00	—
Kislo zelje, ribano	kg	1,70	—	2,00	1,70	—
Paradižnik	kg	1,95	—	1,90	2,00	—
Paprika	kg	1,48	—	—	1,40	1,20—1,70
Cvetača	kg	3,50	—	—	—	4,00
Zelena solata	kg	2,45	—	3,00	2,00	2,00
Rdeča pesa	kg	1,24	—	—	1,20	—
Breskve	kg	3,20	—	—	3,20	—
Slive	kg	1,74	—	1,40	—	1,50
Jabolka	kg	1,30, 1,55	2,70, 3,00	—	1,30	1,50
Grozdje	kg	3,30	—	3,40	3,20	3,00
Hruške	kg	1,50	—	3,00	2,50	2,40—2,50
Banane	kg	5,40, 5,50	—	—	6,00	—
Limone	kg	4,90	—	4,70	5,00	—
Pomaranče (mandar.)	kg	5,40	—	—	6,80	—
Kokošja jajčka	kg	0,63, 0,74	0,61	0,61	0,63, 0,67	—

Od opazovanih prodajaln s sadjem in povrtnino sta bili v tem tednu zadovoljivo založeni le poslovalnica Sadjje TP Rožca na Javorniku in Zarja na Tržnici. Tudi kvaliteta pridelkov v teh trgovinah je dobra. Slabše je založena stojnica P-Marketa na Jesenicah, ki nima v prodaji vseh sezonskih pridelkov (jabolka?) in tudi kvaliteta artiklov ni bila najboljša. Najslabša pa je ponudba sadja in zelenjave v poslovalnici P-marketa v Kranjski gori, saj so v ponedeljek, dne 25/9-1967 imeli v prodaji samo krompir, čebulo, korenjček, zelje v glavah in jabolka, kar je za turistično naselje, kljub temu, da ni to edina prodajalna sadja in povrtnine v Kranjski gori, odločno premalo. Na zasebni tržnici je zlasti dobra ponudba paprike za vlaganje.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

30. septembra in 1. oktobra ameriški barvni CS film **MODESTY BLAISE**, ob 17. in 19. uri

2. oktobra ameriški barv. CS film **EKSPRES POLKOVNIKA RIANA**, ob 17. in 19. uri

3. in 4. oktobra nemški barvni film **MISTERIJE BARA LOLITA**, ob 17. in 19. uri

5. oktobra angleški barvni film **GOLDFINGER**, ob 17. in 19. uri

6. oktobra francoski film **MOSKO ZENSKI ROD**, ob 17. in 19. uri

7. oktobra ameriški barv. CS film **BANDITI ARIZONE**, ob 17. in 19. uri

Kino PLAVŽ

30. septembra in 1. oktobra nemški barvni film **MISTERIJE BARA LOLITA**, ob 18. in 20. uri

2. in 3. oktobra ameriški barvni CS film **MODESTY BLAISE**, ob 18. in 20. uri

4. oktobra angleški barv. film **GOLDFINGER**, ob 18. in 20. uri

5. in 6. oktobra francoski CS film **STRELA IN PEKEL**, ob 18. in 20. uri

7. oktobra amer. angl. film **GORA IGZUBLJENIH**, ob 18. in 20. uri

Kino DOVJE

30. septembra sovjetski film **KAKO NAJ VAS POKLICEM**

1. oktobra ameriški barv. film **KOLEKCIONAR**

5. oktobra ameriški barv. CS film **MODESTY BLAISE**

7. oktobra francoski CS film **STRELA IN PEKEL**

Kino KRANJSKA GORA

30. septembra ameriški barvni CS film **CIMARRON**

1. oktobra francoski CS film **STRELA IN PEKEL**

5. oktobra nemški barvni film **MISTERIJE BARA LOLITA**

6. in 7. oktobra ameriški barvni CS film **MODESTY BLAISE**

HONORARNA ZAPOSILITEV

SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI »SAVA« JESENICE zaposli tri delavce za urejanje cest in potov, posipanje peska, čiščenje kanalizacije in jaškov. Zaželeni so delavci-upokojnici.

Interesenti naj se zgledajo v pisarni Krajevne skupnosti v sredo, dne 4. oktobra 1967 med 16. in 18. uro (bivši lokal Borovo na Trgu Toneta Cufarja).

SKUPŠČINA OBČINE JESENICE, oddelek za gospodarstvo, gradbene in komunalne zadeve, daje v zvezi s pozivom o prigrasitvi opravljanja obrtnih storitev za posameznike, ki je bil objavljen v 37. in 38. številki **Železarja**, na oglasnih deskah in prek radia Jesenice, naslednje

POJASNILO:

Ker mnogi občani, ki opravljajo obrtne storitve za posameznike, poziva niso v celoti razumeli in zato prigrasitve še niso opravili, dajemo naslednje pojasnilo:

Prigrasitev opravljanja obrtnih storitev za posameznike so dolžne opraviti vse osebe (gospodinj, upokojnici, osebe v delovnem razmerju), ki izvršujejo raznovrstne obrtne storitve posameznikom, hišnim svetom ali delovnim organizacijam pa tega do sedaj še niso storili.

Upravni organ pristojen za obrt ima podatke za mnoge občane, ki take usluge opravljajo že dalj časa pa opravljanje teh uslug niso prijavili. Tako je upravni organu poznano, da mnogo gospodinj pa tudi zaposlenih žena izvršuje različne frizersko-brivske usluge, se bavi s strojnim pletilstvom, krojaštvom in šivilstvom, zaposleni delavci, zlasti v železarni pa po delovnem času opravljajo različne storitve: elektro-vodovodne inštalacijske usluge, mizarske, pečarske, zidarske, pleskarske, radio in TV servisne usluge, posamezniki se združujejo v skupine in nato skupno prevzemajo razna celo večja dela npr. delavci tesarskega obrata železarne delajo strešne konstrukcije za zasebne graditelje hiš, prav tako zidarske skupine, kleparji itd. Zakonski predpisi vse to dovoljujejo, vendar samo tako, da se opravljanje storitev prigrasi za obrt pristojnemu organu.

Tudi izdelovanje raznih izdelkov na domu za potrebe podjetij je prav tako potrebno prigrasiti.

Ponovno opozarjamo vse občane, ki opravljajo našete in druge obrtne usluge pa prigrasitve še niso opravili, da v izogib sankcijam, ki smo jih omenili v pozivu takoj prijavijo opravljanje male obrti, ker je rok prigrasitve že potekel.

Jesenice, dne 25/9-1967

Oddelek za gospodarstvo,
gradbene in kom. zadeve
Skupščine občine Jesenice

POTOVANJE

V LONDON IN PARIZ

Podjetje **GENERALTURIST** Zagreb, skupaj z Zvezo gradbenih inženirjev in tehnikov Hrvatske, organizira v dneh od 22. 11. do 2. 12. 1967 strokovno ekskurzijo v **PARIZ IN LONDON** na **MEDNARODNO RAZSTAVO GRADBENISTVA IN GRADBENIH ELEMENTOV**.

Ekskurzija je namenjena članom strokovnih združenj in društev te njihovim svojcem. Cena 1.755 N din. Podrobne informacije dobite na uredništvu železarja.

Misli

Čim bolj kdo ljubi žensko, tem bolj jo je voljan sovražiti.

Kakor zlahka neopazno preslepiš sebe, tako težko neopazno preslepiš druge.

Zvižgače in prevare izvirajo iz pomanjkljive spretnosti.

Če se imaš za večjega lisjaka, kakor so drugi, se boš prav gotovo ujel.

So ljudje, ki so odvrtni, pa so krepotni; so pa tudi taki, ki ugajajo z napakami. La Rochefoucauld

RAZPIS

DELAVSKA UNIVERZA JESENICE

vpisuje v

- osnovno šolo — oddelek za odrasle
- jezikovne tečaje
- nemščina — začetni in nadaljevalni
- nemščina — za šolske in predšolske otroke
- angleščina — začetni in nadaljevalni
- italijanski — začetni
- šivalni in krojni tečaj
- kuharski tečaj
- tečaj za strojno pletenje
- stenografski tečaj

Vpišite se lahko dopoldan ali popoldan na Delavski univerzi, Titova 5. Informacije po telefonu 82-427.

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije se zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla. Sodelavcem železarne želim veliko delovnih uspehov.

Alojz Gregori
tesarna

ZAHVALA

Prisrčna zahvala članom sindikata za denarno pomoč, ki sem jo bil deležen v času moje bolezni.

Franc Strajnar
plavž

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Ivan Bučar
strojno vzdrževanje

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru prometnega oddelka se iskreno zahvaljujem, ker mi je omogočil brezplačno bivanje v počitniškem taboru v Biogradu.

Pavel Kristan

ZAHVALA

Ob izgubi mojega očeta

JOZETA AJSTRA

se iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje, darovalcem vencev in cvetja ter za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala upravi Socialno zdravstvenega zavoda dr. Frančeta Berglja Jesenice, dr. Tancarju in strežnemu osebju doma.

Za izkazano pomoč se prav lepo zahvaljujem Zofki Kunčič, kakor tudi vsem lastnikom osebnih avtomobilov.

Zalujoča hčerka
Slavka z možem

ŽELEZAR

**ŽELEZAR — GLASILO
DELOVNEGA KOLEKTIVA
ŽELEZARNE JESENICE** — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, Železarna Jesenice. Telefon int. 758 in 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«.